

ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ

Μυλωνάς Σωτήρης

Σύμβουλος Βιωσιμότητας και Εταιρικής Κοινωνικής ευθύνης
Sustainability & CSR Consultant

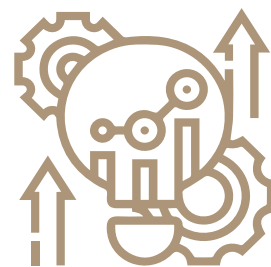
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

«Το παρόν παραδοτέο μπορεί να περιέχει συνδέσμους προς τρίτους δικτυακούς τόπους («Εξωτερικούς Ιστότοπους») τους οποίους δεν ελέγχει το ΙΝΣΕΤΕ, εκτός του συστήματος που χρησιμοποιεί ο ιστότοπος του ΙΝΣΕΤΕ. Το ΙΝΣΕΤΕ δεν υιοθετεί και δεν ευθύνεται για το περιεχόμενο, τις διαφημίσεις, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες ή οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που βρίσκονται, ή διατίθενται σε, τέτοιους Εξωτερικούς Ιστότοπους. Το ίδιο ισχύει και για τους ιστότοπους που ενδέχεται να περιέχουν συνδέσμους προς τον ιστότοπο ΙΝΣΕΤΕ. Οι σύνδεσμοι (σύνδεσμοι) προς ιστότοπους τρίτων δεν αποτελούν συγκατάθεση για το περιεχόμενο τέτοιων ιστότοπων τρίτων. Το ΙΝΣΕΤΕ δεν ευθύνεται για τη διαθεσιμότητα αυτών των ιστότοπων ή του περιεχομένου τους.»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Πως μπορούμε να μεταβούμε σε ένα βιώσιμο μοντέλο μιας τουριστικής επιχείρησης;	4
1.1	Βήμα 1 - Δέσμευση επιχείρησης	6
1.2	Βήμα 2 - Αξιολόγησης κατάστασης	6
1.3	Βήμα 3 - Διαμόρφωση στόχων	6
1.4	Βήμα 4 - Εφαρμογή στόχων, προγραμμάτων	6
1.5	Βήμα 5 - Επανεξέταση, αξιολόγηση	7
2	Διαχείριση εσωτερικών θεμάτων τουριστικής επιχείρησης	7
2.1	Δημιουργία αρχείου αδειών	7
2.2	Τήρηση και παρακολούθηση της νομοθεσίας	8
2.3	Δημιουργία πολιτικών	9
2.3.1	Περιβαλλοντική πολιτική	10
2.3.2	Κοινωνική πολιτική	11
2.4	Δέσμευση προσωπικού - ομάδας	13
3	Διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων	14
3.1.	Σχεδιασμός και κατασκευή νέων κτιρίων	14
3.2	Διαχείριση της ενέργειας	14
3.3	Διαχείριση νερού	17
3.4	Πρόγραμμα αλλαγής πετσέτας και λινών	21
3.5	Διαχείριση υγρών αποβλήτων	22
3.6	Διαχείριση αποβλήτων	22
3.7	Διαχείριση αποβλήτων τροφίμων	26
3.8	Διαχείριση πλαστικών	29
3.9	Επικίνδυνες βλαβερές ουσίες - χημικά	33
3.10	Γενική συντήρηση εξοπλισμού	34
4	Θέματα τοπικής κοινωνίας	35
4.1	Εργασιακή αρμονία	35
4.2	Ανθρώπινα δικαιώματα	35
4.3	Εμπλοκή και συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες	36
4.4	Προμηθευτική αλυσίδα	36
4.5	Ετήσιες αναφορές προόδου	37
4.6	Πρωώθηση περιβαλλοντικά προτιμώμενων μεταφορικών μέσων	38
4.7	Εκπαίδευση προσωπικού	39
4.8	Ενημέρωση πελατών	40
5	Τουριστικά γραφεία	42
5.2	Πως θα καταφέρει ένα ταξιδιωτικό γραφείο να μετατραπεί σε μια βιώσιμη επιχείρηση;	42
5.3	Εσωτερική λειτουργία	43
5.4	Βιώσιμες εκδρομές	46
6	Βιβλιογραφία	49

ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ

1. ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΜΕΤΑΒΟΥΜΕ ΣΕ ΕΝΑ ΒΙΩΣΙΜΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΜΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;

Έχοντας ολοκληρώσει τη θεωρητική τοποθέτηση σε θέματα αειφορίας, στο συγκεκριμένο εγχειρίδιο προχωράμε σε μια πιο πρακτική προσέγγιση των βιώσιμων πρακτικών. Θα αναλύσουμε θέματα σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων, πλαστικών, ενέργειας, νερού και προστασίας της βιοποικιλότητας. Στη συνέχεια, θα αναλυθούν επίσης τρόποι κατάρτισης της επιχείρησης στον κοινωνικό τομέα της αειφορίας και τέλος, θα παρουσιαστούν όλα τα πιθανά εργαλεία και μηχανισμοί ελέγχου της ποιότητας και βιωσιμότητας.

Ανεξαιρέτως της επιχείρησης στην οποία θα αναφερθούμε (ξενοδοχείο, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικό γραφείο), η μετάβαση σε ένα βιώσιμο πλαίσιο λειτουργίας αποτελεί μια σύνθετη και συνειδητή επιλογή. Για τη μετάβαση αυτή απαιτείται χρόνος, κατάλληλος σχεδιασμός και διοικητική δέσμευση. Τα τουριστικά καταλύματα μέσα από αυτή τη διαδικασία κατ'ελάχιστον θα πρέπει να αναπτύξουν τα παρακάτω:

- » **Περιβαλλοντική πολιτική.**
- » **Πρόγραμμα δράσης σε θέματα ενέργειας, διαχείρισης ενέργειας, νερού και αποβλήτων συμπεριλαμβανομένου των πλαστικών.**
- » **Διαδικασίες μετρήσεων και εσωτερικής αξιολόγησης.**

Παράλληλα, καθώς τα κοινωνικά και εργασιακά θέματα γίνονται ολοένα και περισσότερα επίκαιρα η βιώσιμη διαχείριση προϋποθέτει και μια σειρά δράσεων για την προστασία του ανθρώπινου κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, ο προσδιορισμός εργασιακής και κοινωνικής πολιτικής είναι απαραίτητα. Τέλος, η προστασία του φυσικού κεφαλαίου και της βιοποικιλότητας θα πρέπει να είναι πρώτης προτεραιότητας.

Προκειμένου λοιπόν η μετάβαση στα παραπάνω να είναι επιτυχημένη υπάρχουν ορισμένα βήματα τα οποία πρέπει να ακολουθηθούν ώστε η εκάστοτε επιχείρηση να φτάσει ομαλά το στόχο της.

ΒΗΜΑ 1	Δέσμευση επιχείρησης / Δημιουργία πολιτικών
ΒΗΜΑ 2	Αξιολόγηση κατάστασης
ΒΗΜΑ 3	Διαμόρφωση στόχων
ΒΗΜΑ 4	Εφαρμογή στόχων
ΒΗΜΑ 5	Επανεξέταση και αξιολόγηση

ΟΔΗΓΟΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

1.1 Βήμα 1 - Δέσμευση επιχείρησης

Ξεκινώντας λοιπόν, πρώτο βήμα αποτελεί η δέσμευση της ίδιας της επιχείρησης και η θέσπιση ενός υπεύθυνου για τη βιωσιμότητα της επιχείρησης, ο οποίος θα αναλάβει τη διαχείριση, συμμόρφωση και τήρηση των αλλαγών που προβλέπουν τα πρότυπα βιωσιμότητας. Ο υπεύθυνος θα συντονίζει επίσης την εκπαίδευση του προσωπικού αλλά και των προμηθευτών σε περίπτωση που αυτό χρειαστεί, καθώς και την τακτική ενημέρωσή τους για την πρόοδο της επιχείρησης. Συνιστάται επίσης η θέσπιση μιας ανάλογης ομάδας που θα λειτουργεί βοηθητικά στην περίπτωση μεγάλων επιχειρήσεων.

Η δέσμευση αυτή στοχεύει στην αποτελεσματικότητα και στη σωστή διαχείριση χρόνου αλλά και πόρων και κατ'επέκταση στη διευκόλυνση της συνολικής διαδικασίας. Η δέσμευση της επιχείρησης αποτυπώνεται στις έγγραφες πολιτικές της. Οι πολιτικές θα πρέπει να μοιράζονται και να γνωστοποιούνται τόσο με το ίδιο το προσωπικό και τους προμηθευτές όσο και με τους πελάτες της κάθε επιχείρησης. Παράλληλα θα πρέπει αρχικά να οριστεί υπεύθυνος βιωσιμότητας που στην ευθύνη του θα πρέπει να διαχειριστεί το σύνολο των θεμάτων που άπτεται το εγχείρημα αυτό.

1.2 Βήμα 2 - Αξιολόγηση κατάστασης

Στη συνέχεια, σημαντικό βήμα αποτελεί η αξιολόγηση της ήδη υπάρχουσας κατάστασης με βάση τα πλαίσια συμμόρφωσης της εκάστοτε επιχείρησης. Η αρχική αξιολόγηση των μεθόδων και των τρόπων λειτουργίας της επιχείρησης θα χρησιμοποιηθεί σαν βάση για την θέσπιση των μετέπειτα στόχων βιωσιμότητας. Αυτός ο έλεγχος θα περιλαμβάνει τόσο την εσωτερική αλλά και την εξωτερική της λειτουργία (κατανάλωση ενέργειας, νερού, χρήση πλαστικών, χημικών κλπ), όπως επίσης θα περιλαμβάνει και υπολογισμό των επιπτώσεων που έχει η κάθε λειτουργία στο περιβάλλον.

Λαμβάνοντας επομένως υπόψη τόσο τις παρούσες ενέργειες όσο και τα αποτελέσματα της επιχείρησης προς το περιβάλλον, μπορούμε να προχωρήσουμε στο επόμενο βήμα το οποίο έχει να κάνει με τη θέσπιση νέων στόχων. Η αξιολόγηση της κατάστασης γίνεται μέσω συστηματικών καταγραφών.

1.3 Βήμα 3 - Διαμόρφωση στόχων

Οι στόχοι αυτοί που θα διαμορφωθούν από την ίδια την επιχείρηση σε συνεργασία με τον υπεύθυνο βιωσιμότητας θα πρέπει να καλύπτουν τόσο το περιβαλλοντικό όσο και το κοινωνικό πλαίσιο της λειτουργίας τους. Σημαντικό είναι οι στόχοι να είναι μακροπρόθεσμοι, να εναρμονίζονται με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας και να δημιουργούν θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία. Η στοχοθεσία θα πρέπει να είναι ετήσια και να μπορεί να αποτυπώνεται σε ειδικούς δείκτες.

Οι στόχοι πρέπει να αφορούν το σύνολο των λειτουργιών της επιχείρησης να είναι μετρήσιμοι, όπου είναι δυνατόν, και σε συμφωνία με την περιβαλλοντική πολιτική, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης για πρόληψη της ρύπανσης, για συνεχή βελτίωση και για συμμόρφωση με τις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις και τις άλλες απαιτήσεις όπως απαιτήσεις από τουριστικούς οργανισμούς. Θα πρέπει: α. να καθορίζουν τις υπευθυνότητες για την επίτευξη των σκοπών και στόχων και β. τα μέσα και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης μαζί με τους υπεύθυνους υλοποίησης των δράσεων.

1.4 Βήμα 4 - Εφαρμογή στόχων, προγραμμάτων

Έχοντας ολοκληρώσει και αυτό το βήμα, προχωράμε στην εφαρμογή των στόχων αυτών στην ίδια τη λειτουργία της επιχείρησης. Οι αλλαγές που πιθανόν χρειαστούν θα πρέπει να οργανωθούν και να έρθουν εις πέρας από τους υπεύθυνους βιωσιμότητας της επιχείρησης, λαμβάνοντας υπόψη τους πόρους και τον χρόνο που θα χρειαστούν.

1.5 Βήμα 5 - Επανεξέταση & αξιολόγηση

Σαν τελικό βήμα για τη μετάβαση στη βιωσιμότητα δε θα μπορούσε να είναι άλλο από την επανεξέταση και αξιολόγηση των επιπτώσεων και των μέτρων που έχουν ληφθεί απέναντι στο περιβάλλον. Κατά το στάδιο αυτό ελέγχεται η απόδοση των στόχων, η εφαρμογή των προγραμμάτων όπως και ο εντοπισμός νέων αναγκών.

Η διαρκής αξιολόγηση των λειτουργιών μιας επιχείρησης αποτελεί το άλφα και ωμέγα στην συνολική της απόδοση και συμβάλλει στην διατήρησή της σε βιώσιμα και εκσυγχρονισμένα επίπεδα εμφανή και μη προς τον πελάτη.

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Έχοντας λάβει υπόψη τα γενικότερα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για την επίτευξη της βιωσιμότητας, στο συγκεκριμένο κεφάλαιο θα προσδιορίσουμε με περισσότερες λεπτομέρειες τις κινήσεις μιας ξενοδοχειακής επιχείρησης στο δρόμο της προς την βιωσιμότητα. Τα βήματα αυτά θα χωριστούν σε κατηγορίες που θα βοηθήσουν την εύρυθμη μετατροπή του.

2.1 Δημιουργία αρχείου αδειών

Για να ξεκινήσει μια τουριστική επιχείρηση την εφαρμογή θεμάτων βιωσιμότητας θα πρέπει αρχικά να διασφαλίσει ότι το σύνολο των αδειών λειτουργίας είναι σε ισχύ και δεν υπάρχουν εκκρεμότητες. Προκειμένου να γίνουμε πιο πρακτικοί και να μιλήσουμε για τις ανάγκες των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, δημιουργήθηκε η παρακάτω λίστα βασικών αδειών τουριστικών εγκαταστάσεων:

- » Άδεια λειτουργίας και γνωστοποίηση
- » Πιστοποιητικό πυροπροστασίας, όπου απαιτείται
- » Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ΑΕΠΟ και ΠΠΔ, όπου απαιτείται
- » Άδεια υδροληψίας εφόσον υπάρχουν
- » Άδειες κολυμβητικών δεξαμενών εφόσον υπάρχουν
- » Άδειες επισιτιστικών τμημάτων εφόσον υπάρχουν

Οι άδειες αυτές, ειδικές και μη, όπως και η συμμόρφωση της τήρησης των όρων τους αποδεικνύουν πως οι δραστηριότητες και το ίδιο το ξενοδοχείο ακολουθούν τους νόμους που υποχρεούνται και δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον, την κοινωνία ή άλλα οικοσυστήματα.

Σήμερα η διαδικασία αδειοδότησης έχει υλοποιηθεί σημαντικά και γίνεται μέσω του Notify business

<https://notifybusiness.gov.gr/assets/index.html>

2.2 Τήρηση και παρακολούθηση της νομοθεσίας

Για την σωστή δημιουργία ή και διατήρηση ενός βιώσιμου οργανισμού, η νομική συμμόρφωση είναι προαπαιτούμενη και αποτελεί καίριο βήμα. Μια καλά οργανωμένη και βιώσιμη επιχείρηση οφείλει να συμμορφώνεται με όλους του ισχύοντες νόμους και να διαθέτει το σύνολο των αδειών εξασφαλίζοντας νομική συμμόρφωση και μειωμένους κινδύνους σε ελέγχους σχετικά με περιβαλλοντικά, συμπεριλαμβανομένου της βιοποικιλότητας και της κλιματικής αλλαγής, εργασιακά και κοινωνικά θέματα.

Η τήρηση της νομοθεσίας και των κανονισμών είναι ζωτικής σημασίας στη δημιουργία ενός αειφόρου μοντέλου λειτουργίας των τουριστικών επιχειρήσεων. Κάθε εταιρεία θα πρέπει να γνωρίζει τους κανονισμούς που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της λειτουργίας του. Παράλληλα, θα πρέπει να γνωρίζουν τις επιπτώσεις της λειτουργίας τους στην εφοδιαστική αλυσίδα ζητώντας από τους προμηθευτές τις άδειες λειτουργίας τους, τις περιβαλλοντικές πολιτικές κ.α.. Τέλος, η επιτυχία εξαρτάται από τη διαφάνεια και τη συνεργασία, ενώ σε θέματα που υπάρχουν ελλείψεις ή κενά θα πρέπει να γίνεται ο κατάλληλος σχεδιασμός.

Κατά συνέπεια, η δημιουργία και διατήρηση ενός καλά εξοπλισμένου και ενημερωμένου συνόλου νομοθεσιών σχετικά με το περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον τοπικό πολιτισμό και ιδιομορφία αποτελεί ουσιαστικό βήμα για την οργάνωση της νομικής συμμόρφωσης. Μέσα από αυτήν τη διαρκή ενημέρωση, στόχος είναι η πλήρως ενημερωμένη και καταρτισμένη θέση της επιχείρησης σύμφωνα με τους νόμους και τα μέσα που επιτάσσει η κάθε χρονική περίοδος. Παράλληλα, με τις νομοθεσίες που αλλάζουν και μετατρέπονται διαρκώς, άδειες και πιστοποιήσεις αποτελούν αναγκαιότητα για τη λειτουργία της κάθε μονάδας.

Για την έκδοση οποιασδήποτε άδειας συμβουλευτείτε τον συνεργάτη μηχανικό σας προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση όλων των διαδικασιών αδειοδότησης.

Σήμερα ο τουριστικός κλάδος έχει να διαχειριστεί μια πληθώρα από νέες νομοθεσίες και να προσαρμοστεί σε αυτές. Ο υπεύθυνος βιωσιμότητας μαζί με την καθοδήγηση της ομάδας θα πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζει τη νομοθεσία και να ελέγχει αν η επιχείρηση συμμορφώνεται ή όχι.

Παράδειγμα αρχείου τήρησης της νομοθεσίας

Τίτλος νομοθεσίας	Περιγραφή κύριων απαιτήσεων	Πως αφορά στην επιχείρησή μου	Χρονικό σημείο υποχρέωσης	Συμμόρφωση ή μη συμμόρφωση	Τεκμήρια συμμόρφωσης ή διορθωτικής ενέργειας συμμόρφωσης
ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4819/2021 Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων....	Διασφάλιση χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων σε καφέ κάδους βιοαποβλήτων	Αν είναι ή διαθέτει επιχείρηση μαζικής εστίασης ανεξαρτήτως δυναμικότητας	Άμεσα (από έκδοση νόμου σε ΦΕΚ), υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκκινήσει η υλοποίηση της χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων από τον οικείο δήμο.	X	• Ύπαρξη καφέ κάδων βιοαποβλήτων • Εγγραφές μετρήσεων ποσοτήτων βιοαποβλήτων που παράγονται
	Καταχώρηση σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα, των Α) Παραγόμενων αποβλήτων τροφίμων καθώς και των Β) πλεονασμάτων τροφίμων, τα οποία διατίθενται ως δωρεά.	Αν είναι ή διαθέτει δ) κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα άνω των εκατό (100) κλινών στ) ξενώνες όπως νεώτητας, ατομικών ειδικών η) επιχειρήσεις μαζικής εστίασης, με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000€)	Ετησίως και υποχρεωτικά από 1/1/2022	X	• Μετρήσεις ποσοτήτων α) αποβλήτων τροφίμων που δίδονται προς διαχείριση ή πετιούνται και β) πλεονασμάτων τροφίμων που δίδονται ως δωρεά • Εγγραφές και με κωδικό ΕΚΑ των ετησίως παραγόμενων ποσοτήτων α) αποβλήτων τροφίμων και β) των πλεονασμάτων τροφίμων που δόθηκαν ως δωρεά • Εγγραφές των παραπάνω κωδικών ΕΚΑ και στο ΗΜΑ • Τιμολόγια - Δελτία αποστολής από αδειοδοτημένους μεταφορείς και τελικούς εγκαταστάτες παραλαβής

2.3 Δημιουργία πολιτικών

Οι γραπτές πολιτικές αποτελούν δεσμεύσεις για δράσεις, στόχους και περιγράφουν την υπεύθυνη λειτουργία εντός του βιώσιμου μοντέλου επιχειρηματικότητας. Ανάλογες με τις νομοθεσίες και τις πιστοποιήσεις, οφείλουν να είναι και οι πολιτικές της επιχείρησης. Οι πολιτικές που πρέπει να διαμορφωθούν θα πρέπει να είναι απόρροια είτε του υπεύθυνου βιωσιμότητας είτε της ομάδας βιωσιμότητας και αφορούν στη δέσμευση της επιχείρησης στα θέματα αειφορίας. Οι πολιτικές οφείλουν να είναι σχετικές με τις δραστηριότητες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον οργανισμό και να έχουν πάντοτε τη δέσμευση για συνεχή βελτίωση. Έτσι λοιπόν οι πολιτικές θα πρέπει να καλύψουν ένα ευρύ φάσμα των λειτουργιών της επιχείρησης και να χωριστούν σε περιβαλλοντική και κοινωνική πολιτική.

2.3.1 Περιβαλλοντική πολιτική

Στα πλαίσια της περιβαλλοντικής πολιτικής θα τεθούν οι στόχοι σχετικοί με το περιβάλλον οι οποίοι θα περιέχουν:

- » τη συμμόρφωση της επιχείρησης με νόμους και κανονισμούς,
- » την καταγραφή ενέργειας, νερού και χημικών με στόχο την πρόληψη,
- » τη μείωση ή την ισοστάθμιση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα,
- » τη διαχείριση αποβλήτων (ανακύκλωση, απόρριψη),
- » τη χρήση των πλαστικών,
- » την προώθηση βιώσιμων προϊόντων,
- » την κατάρτιση του προσωπικού σε θέματα αειφορίας,
- » την ενημέρωση και εμπλοκή των πελατών σε ανάλογα θέματα,
- » την ενθάρρυνση των εργαζομένων για τη χρήση βιώσιμων πρακτικών εντός και εκτός του χώρου εργασίας,
- » την υποστήριξη των συνεργατών και των προμηθευτών προς ένα βιώσιμο μέλλον,
- » την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και,
- » το σεβασμό στις τοπικές παραδόσεις και το περιβάλλον,
- » το σχέδιο που πρέπει να ακολουθηθεί για να επιτευχθούν τα παραπάνω.

Υποδείγματα πολιτικών

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στην [όνομα επιχείρησης], επιλέγουμε την προστασία του περιβάλλοντος και του πλανήτη. Στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής μας πολιτικής, εφαρμόζουμε ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.

Δεσμευόμαστε να στηρίξουμε και να προωθήσουμε την αειφόρα αντίληψη και την προστασία του περιβάλλοντος.

Οι παρακάτω δεσμεύσεις δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής μας πολιτικής:

- » Η πλήρης συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους σχετικούς κανονισμούς
- » Η συστηματική καταγραφή της κατανάλωσης ενέργειας, νερού και χημικών ώστε να διασφαλίζεται η ορθολογικότερη χρήση τους.
- » Η συλλογική συμβολή διοίκησης και προσωπικού προς την ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευση των ιδίων σχετικά με τις περιβαλλοντικές δεσμεύσεις της επιχείρησης
- » Ο περιορισμός των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα
- » Η ασφαλής διαχείριση των αποβλήτων μέσω της συστηματικής ανακύκλωσης αλλά και τον περιορισμό των επικινδύνων αποβλήτων
- » Ο περιορισμός της χρήσης των πλαστικών μιας χρήσης
- » Η αποτελεσματική ενημέρωση των πελατών για περιβαλλοντικά ζητήματα ώστε να συμβάλλουν ενεργά στην επίτευξη των αντίστοιχων στόχων μας.
- » Η ενθάρρυνση των επισκεπτών για την συμμετοχή σε δράσεις φιλικές προς το περιβάλλον
- » Η συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη -πελάτες, προσωπικό, προμηθευτές, τοπική κοινωνία και ομοειδείς επιχειρήσεις- για μια πιο ολιστική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- » Η υποστήριξη των συνεργατών και των προμηθευτών μας στην προσπάθεια τους προς τη βιωσιμότητα
- » Η μείωση του ενεργειακού μας αποτυπώματος
- » Ο περιορισμός του ανθρακικού αποτυπώματος μας
- » Η προστασία της τοπικής κοινωνίας

Η πολιτική αειφορίας ανανεώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να ανταποκρίνεται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Υπεύθυνος βιωσιμότητας,
[Date]

Γενικός Διευθυντής
[Date]

2.3.2 Κοινωνική πολιτική

Σχετικά με την κοινωνική πολιτική, η επιχείρηση οφείλει να στοχεύσει στην καταγραφή των στόχων και των ενεργειών υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των συνθηκών εργασίας.

Μία κοινωνική πολιτική λοιπόν πρέπει να περιέχει και να εγγυάται:

- » την τήρηση της νομοθεσίας στην οποία υπάγεται η επιχείρηση,
- » το δικαίωμα συνδικαλισμού του εργαζομένου,
- » την απουσία καταναγκαστικής εργασίας,
- » την πολιτική ανθρώπινου δυναμικού,
- » τις επίσημες γραπτές συμβάσεις, που περιλαμβάνουν τις συνθήκες εργασίας και την περιγραφή καθηκόντων των εργαζομένων,
- » τις ελάχιστες αποδοχές διαβίωσης,
- » την πληρωμή των υπερωριών,
- » την ασφάλεια υγειονομικής περίθαλψης,
- » την άδεια μητρότητας,
- » το συνταξιοδοτικό μηχανισμό,
- » το δικαίωμα διακοπών,
- » την πολιτική για την ασφάλεια και την υγεία του προσωπικού,
- » ίσες ευκαιρίες και απουσία διακρίσεων,
- » την αποφυγή παιδικής εργασίας όπως ορίζεται από τη νομοθεσία,
- » καταγεγραμμένη διαδικασία διαχείρισης παραπόνων και πειθαρχικής διαδικασίας,
- » την πρόσληψη ατόμων με ειδικές ανάγκες,
- » την μέτρηση της ικανοποίησης των πελατών,
- » την ύπαρξη θέσεων ασκουμένων, και
- » την κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων της επιχείρησης.

Έχοντας λοιπόν ολοκληρώσει τις πολιτικές αυτές, δεν αρκεί μόνο η καταγραφή τους, σημαντική είναι επίσης η δημοσιοποίησή τους με τους πελάτες, συνεργάτες και προμηθευτές. Η πρόσβαση στις πολιτικές οφείλει επίσης να είναι δυνατή στις κύριες γλώσσες επικοινωνίας της επιχείρησης και να έχει τόσο φυσική όσο και διαδικτυακή παρουσία. Οι πολιτικές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο κοινό, άρα στους εργαζόμενους, τους πελάτες, τους προμηθευτές και το ευρύ κοινό και διαθέσιμες στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του καταλύματος. Τέλος, οι πολιτικές θα πρέπει να υπογράφονται από την ανώτερη διοίκηση.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Στην [όνομα επιχείρησης], θέτουμε ως προτεραιότητα την προστασία των συνθηκών εργασίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Για τον λόγο αυτό, έχει δημιουργηθεί η παρακάτω πολιτική, σύμφωνα με το πρότυπο της [όνομα πιστοποίησης]. Δηλώνουμε την δέσμευση μας υπέρ των δικαιωμάτων των εργαζομένων και της κοινωνίας. Δεσμευόμαστε να τηρούμε τις παρακάτω αρχές.

Κοινωνικές πολιτικές και ανθρώπινα δικαιώματα

- » Τηρείται στο ακέραιο η εργασιακή Εθνική νομοθεσία και οι παγκόσμιες καλές πρακτικές
- » Δικαίωμα συνδικαλισμού
- » Επίσημες γραπτές συμβάσεις: οι υπάλληλοι διαθέτουν γραπτή σύμβαση εργασίας, περιλαμβάνοντας τις συνθήκες εργασίας και την περιγραφή καθηκόντων
- » Καταναγκαστική εργασία: οι υπάλληλοι έχουν την ελευθερία να επιλέξουν οι ίδιοι την έναρξη και την παύση της δραστηριότητάς τους κατά βούληση χωρίς ποινές, όπως ορίζει το συμβόλαιο τους
- » Ελάχιστες αποδοχές διαβίωσης (τουλάχιστον ο κατώτατος μισθός)
- » Ασφάλεια υγειονομικής περίθαλψης όπως ορίζεται από τη νομοθεσία
- » Οι υπερωρίες πληρώνονται με χρήματα ή με μορφή άδειας, εκτός και αν ο υπάλληλος έχει συμφωνήσει σε συγκεκριμένες συνθήκες που αφορούν υπερωρίες και αυτές αναγράφονται στο συμβόλαιο του
- » Κίνδυνοι αναπηρίας: σύναψη ασφαλιστικής κάλυψης για την περίπτωση αναπηρίας
- » Διακοπές: Οι υπάλληλοι έχουν το δικαίωμα ορισμένων ετήσιων διακοπών μετ' αποδοχών
- » Ίσες ευκαιρίες: Εξασφαλίζεται η απουσία διακρίσεων σχετικά με την πρόληψη, τις εργασιακές συνθήκες, την πρόσβαση στην εκπαίδευση και σε ανώτερες θέσεις λόγω φύλου, φυλής, ηλικίας, αναπηρίας, εθνότητας, θρησκείας, πεποιθήσεων ή σεξουαλικών προτιμήσεων
- » Παιδική εργασία: Η επιχείρηση δεν απασχολεί παιδιά (κάτω των 16 ετών) για εργασία που συνήθως αναλαμβάνουν ενήλικες. Υπάρχουν ειδικά ωράρια και συνθήκες για παιδιά, όπως προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία και τη σύμβαση των ΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού

Κατάρτιση και εκπαίδευση

- » Ασφάλεια και υγεία: Όλοι οι εργαζόμενοι λαμβάνουν περιοδική καθοδήγηση και εκπαίδευση για το ρόλο, τα δικαιώματα και τις ευθύνες τους σχετικά με τα θέματα ασφάλειας και υγείας
- » Κατάρτιση και εκπαίδευση: Η επιχείρηση φροντίζει για την ικανότητα και την προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων της σε όλα τα επίπεδα ευθύνης, προσφέροντας τους τα απαραίτητα εφόδια και ευκαιρίες μέσω τακτικής κατάρτισης και εκπαίδευσης

Υπεύθυνος βιωσιμότητας,
[Date]

Γενικός Διευθυντής
[Date]

Οι πολιτικές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο κοινό, άρα στους εργαζόμενους, τους πελάτες, τους προμηθευτές και το ευρύ κοινό και διαθέσιμες στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του καταλύματος.

2.4 Δέσμευση προσωπικού, ομάδας

Ορισμός υπευθύνου

Στο αρχικό αυτό στάδιο θα πρέπει να οριστεί ένας υπεύθυνος βιωσιμότητας που θα έχει το συντονισμό όλων των δράσεων που σχετίζονται με τον μετασχηματισμό της τουριστικής επιχείρησης σε βιώσιμη. Το άτομο αυτό είναι σημαντικό να κάνει αναφορές στην ανώτερη διοίκηση για να μπορεί να επιλύσει τα θέματα που προκύπτουν.

Ορισμός ομάδας

Στη συνέχεια θα πρέπει να σχηματιστεί μια ομάδα χάραξης πολιτικής (Ομάδα για τη Βιωσιμότητα) από τα διαφορετικά τμήματα της επιχείρησης. Η ομάδα θα έχει ως στόχο να αναπτύξει τα θέματα βιωσιμότητας στα διάφορα τμήματα του οργανισμού όπως λ.χ. το τμήμα προμηθειών, τα επισιτιστικά τμήματα, το τμήμα συντήρησης κ.α.

Ο υπεύθυνος βιωσιμότητας και η ομάδα θα πρέπει να εκπαιδεύονται στα σχετικά θέματα, να συντονίζονται μεταξύ τους και να μπορούν να κάνουν τακτικές εσωτερικές αναφορές.

Πέραν του υπευθύνου βιωσιμότητας και πιθανώς της ομάδας του, είναι σημαντικό το προσωπικό να βρίσκεται σε επαφή με το κομμάτι της βιωσιμότητας και να εκπαιδεύεται πάνω σε αυτό. Αυτό σημαίνει πως πρέπει να υπάρχει πλήρης γνώση στους παρακάτω τομείς:

- » **περιβαλλοντική διαχείριση,**
- » **συνθήκες εργασίας και ευημερία του προσωπικού,**
- » **ανθρώπινα δικαιώματα,**
- » **κοινωνική ενασχόληση και υποστήριξη.**

Θα πρέπει να δίνεται δυνατότητα για εκπαιδεύσεις και απαραίτητες πληροφορίες για το προσωπικό ώστε να ακολουθήσουν βιώσιμες πρακτικές σε εργασιακό και σε προσωπικό επίπεδο (αφίσες, εκπαιδευτικό υλικό κλπ).

Εκτός του προσωπικού το οποίο πρέπει να ακολουθεί και να συμβάλλει στις αρχές αειφορίας, άμεσοι συνεργάτες και προμηθευτές πρέπει να έχουν πρόσβαση σε άμεση ενημέρωση και τους ανάλογους εκπαιδευτές προσωπικού ώστε να έχουν τη δυνατότητα να ακολουθήσουν τη βιώσιμη κατεύθυνση.

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

3.1 Σχεδιασμός και κατασκευή νέων κτηρίων

Κατά τον σχεδιασμό, τη κατασκευή και τη λειτουργία των κτιρίων ισχύουν τα παρακάτω

Σημαντική παράμετρος είναι ο σχεδιασμός, κατασκευή των κτιρίων ώστε να περιορίζονται οι ενεργειακές απαιτήσεις κατά τη λειτουργία τους. Ο σχεδιασμός λοιπόν, η κατασκευή και η λειτουργία του κτιρίου θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (Κ.ΕΝ.Α.Κ.) σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Δ6/Β/οικ. 5825/2010 (ΦΕΚ Β' 407) κοινή υπουργική απόφαση και τις σχετικές τροποποιήσεις και εγκυκλίους εφαρμογής όπως εκάστοτε ισχύουν, ο οποίος στοχεύει στην μείωση της κατανάλωσης συμβατικής ενέργειας για θέρμανση, ψύξη, κλιματισμό, φωτισμό και παραγωγή ζεστού νερού χρήσης με την ταυτόχρονη διασφάλιση συνθηκών άνεσης στους εσωτερικούς χώρους των κτιρίων. Ενδεικτικά θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι κάτωθι παράμετροι:

Κατάλληλη χωροθέτηση και προσανατολισμός του κτιρίου για τη μέγιστη αξιοποίηση των τοπικών κλιματικών συνθηκών.

Διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου για τη βελτίωση του μικροκλίματος.

Κατάλληλος σχεδιασμός και χωροθέτηση των ανοιγμάτων ανά προσανατολισμό ανάλογα με τις απαιτήσεις ηλιασμού, φυσικού φωτισμού και αερισμού.

Ενσωμάτωση τουλάχιστον ενός εκ των Παθητικών Ηλιακών Συστημάτων όπως νότια ανοίγματα, τοίχος μάζας, θερμοκήπιο κ.α.

Ηλιοπροστασία.

Εξασφάλιση οπτικής άνεσης μέσω τεχνικών και συστημάτων φυσικού φωτισμού.

Να εφαρμόζονται κατά το δυνατό πρακτικές εξοικονόμησης ενέργειας όπως ενδεικτικά χρήση ηλιακών συλλεκτών για την κάλυψη των αναγκών σε θερμό νερό.

Χρήση λαμπτήρων εξοικονόμησης ενέργειας, κ.λπ

3.1 Διαχείριση της ενέργειας

Σε παγκόσμιο επίπεδο η ενέργεια παρέχεται κυρίως μέσω των ορυκτών καυσίμων, που είναι και υπεύθυνη για τα θέματα της κλιματικής αλλαγής καθώς η καύση τους συμβάλει σε τεράστιο βαθμό στην υπερθέρμανση του πλανήτη. Η προσεκτική χρήση της ενέργειας, αλλά και η χρήση καθαρής ενέργειας είναι οι κύριοι άξονες της στρατηγικής, ενώ στην Ε.Ε και την Ελλάδα αντίστοιχα υπάρχει και ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2050. Ο στόχος της Ευρωπαϊκής ένωσης είναι η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 55% μέχρι το 2030 και η κλιματική ουδετερότητα το 2050.

Ο τουρισμός με τη σειρά του έχει και αυτός μερίδιο ευθύνης στα θέματα της ενέργειας καθώς καταλαμβάνει μεγάλο μερίδιο της κατανάλωσης, όχι μόνο στα πλαίσια των κτιρίων, αλλά και στα πλαίσια των διαδικασιών που λαμβάνουν χώρα για την παροχή εμπειριών στους πελάτες.

Σήμερα κατά κύριο λόγο, η ενέργεια των ξενοδοχειακών μονάδων προέρχεται από μη ανανεώσιμες πηγές, με αποτέλεσμα την περιβαλλοντική επιβάρυνση κυρίως στα θέματα της κλιματικής αλλαγής. Ένα πλήρως βιώσιμο ξενοδοχείο θα κάλυπτε βέβαια ένα μέρος της ενέργειας του, χρησιμοποιώντας ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

Ανανεώσιμη ενέργεια:

Είναι η ενέργεια που προέρχεται από φυσικές πηγές που είτε θεωρούνται σε απεριόριστη προσφορά (άνεμος, ηλιοφάνεια) είτε σε αφθονία ή/και φυσική αναγέννηση (νερό, γεωθερμία). Με άλλα λόγια δεν είναι πιθανό να εξαντληθούν στον πλανήτη.

Μη ανανεώσιμη ενέργεια:

Αυτή προέρχεται από ορυκτά καύσιμα, όπως ο άνθρακας, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Ο πλανήτης έχει μια πεπερασμένη προσφορά ορυκτών καυσίμων και επειδή ο πληθυσμός του κόσμου αναπτύσσεται και μαζί αυξάνεται η χρήση τεχνολογιών που καταναλώνουν ενέργεια (π.χ. αυτοκίνητα, αεροπλάνα), υπάρχει ανησυχία μεταξύ των ενεργειακών εταιρειών, των κυβερνήσεων και των επιστημόνων ότι πρέπει να μειώσουμε τη χρήση και εξάρτησή μας από αυτές τις πηγές.

Καθαρή ενέργεια:

Πρόκειται για ενέργεια που δεν προκαλεί καμία επιβλαβή ρύπανση. Οι περισσότερες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι επίσης καθαρές, αλλά όπως αναφέραμε μπορεί να υπάρχουν κάποιες εξαιρέσεις που συνήθως οφείλονται στον τρόπο παραγωγής της ενέργειας. Η πυρηνική ενέργεια θεωρείται επίσης καθαρή καθώς δεν προκαλεί ατμοσφαιρική ρύπανση. Γενικά, οποιαδήποτε ενέργεια δεν περιλαμβάνει άνθρακα ή πετρέλαιο θεωρείται ως μια καθαρότερη επιλογή.

Πηγή: <https://unsplash.com/photos/hxUclOnUsIY>

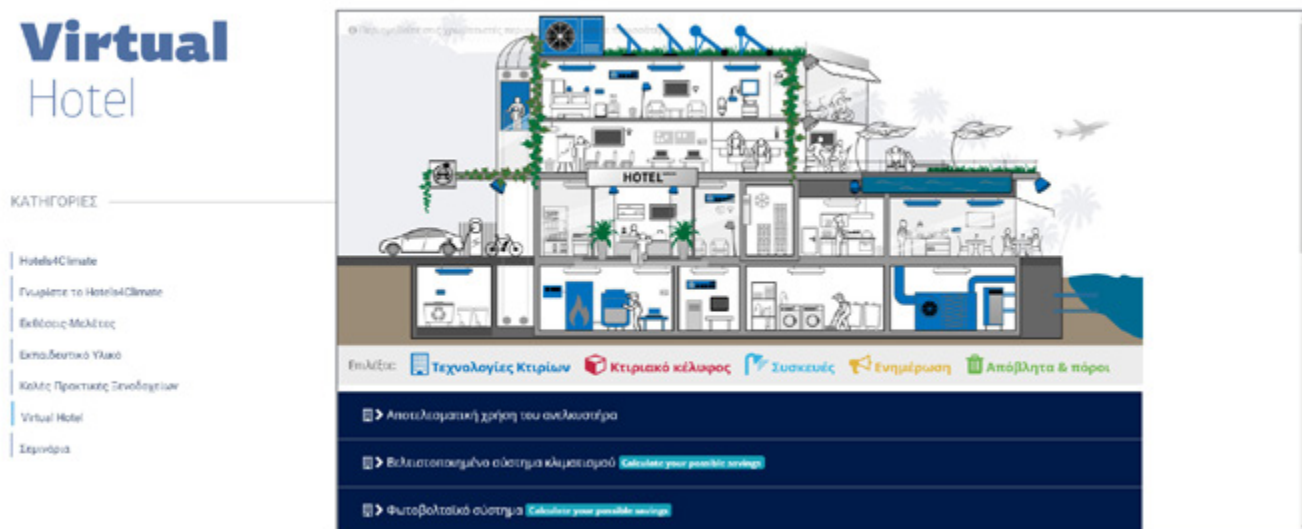
Δύο είναι οι βασικές πρακτικές που πρέπει να ακολουθήσει ένα ξενοδοχείο προκειμένου να γίνει βιώσιμο σε θέματα ενεργειακής διαχείρισης:

- » **Η απανθρακοποίηση**
- » **Η εξοικονόμηση ενέργειας**

Σχετικά με την απανθρακοποίηση αυτό μπορεί να γίνει μέσω της καθαρής ενέργειας, δηλαδή της χρήσης ανανεώσιμων πόρων και την εγκατάσταση συστημάτων παραγωγής ενέργειας onsite.

Σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας, οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις θα πρέπει να προβούν σε σχετικές παρεμβάσεις. Καλές πρακτικές για την ενεργειακή εξοικονόμηση μπορεί κανείς να βρει στο "εικονικό ξενοδοχείο" του εργαλείου Hotels4Climate. Το εικονικό ξενοδοχείο είναι ένα πρακτικό εργαλείο που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του έργου Hotels4Climate και παρουσιάζει τα διαθέσιμα μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν σε μια ξενοδοχειακή μονάδα με σκοπό την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Το εργαλείο είναι προσβάσιμο εδώ <https://insete.gr/virtual-hotel/>

Χαρακτηριστική εικόνα από το εργαλείο Virtual hotel από το έργο Hotels4Climate.

Αποτελεσματική χρήση ανελκυστήρα

Κατά τις ώρες αιχμής, η συνεχής χρήση του ανελκυστήρα του ξενοδοχείου οδηγεί σε υψηλή κατανάλωση ενέργειας. Εάν δεν είναι εφικτή η αντικατάσταση του ανελκυστήρα ή του κινητήρα με ένα πιο ενεργειακά αποδοτικό, υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις ώστε να επιτευχθεί μείωση της κατανάλωσης ενέργειας από αυτή τη λειτουργία. Πρώτα απ' όλα, οι επισκέπτες θα πρέπει να ενθαρρύνονται να κάνουν χρήση της σκάλας, στο μέτρο του δυνατού, μέσω ειδικών σημάνσεων στην είσοδο του ανελκυστήρα. Υπάρχουν επίσης αρκετές τεχνικές επιλογές που μπορούν να μειώσουν την κατανάλωση ενέργειας του ανελκυστήρα, όπως:

- Προγραμματισμός λειτουργίας φωτισμού και εξαερισμού εντός του ανελκυστήρα και απενεργοποίησή τους κατά την κατάσταση αναμονής, χρησιμοποιώντας εξειδικευμένο διαθέσιμο λογισμικό και τεχνολογία. Αυτό μπορεί να επιφέρει μείωση της κατανάλωσης από τη λειτουργία σε κατάσταση αναμονής κατά 80%.
- Αντικατάσταση φωτισμού εντός του ανελκυστήρα με λαμπτήρες τεχνολογίας LED.
- Χρήση ελεγκτών ανάψωσης που διασφαλίζουν ότι οι ανελκυστήρες λειτουργούν με το σωστό τρόπο (όταν υπάρχει πέραν του ενός ανελκυστήρα). Το συγκεκριμένο μέτρο μειώνει το χρόνο αναμονής και ως αποτέλεσμα γίνεται πιο αποτελεσματική η λειτουργία του ανελκυστήρα, ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνεται μείωση της χρήσης ενέργειας.
- Αντικατάσταση καλωδίων με πιο αποδοτικούς χαλύβδινους ιμάντες.

Η αναβάθμιση των ανελκυστήρων θεωρείται μέτρο μεσαίου κόστους με σημαντικό δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας. Βεβαίως αυτό εξαρτάται από τα τεχνικά μέτρα αναβάθμισης που θα υλοποιηθούν και εάν ο ανελκυστήρας θα αντικατασταθεί εξ ολοκλήρου.

Μέτρηση της ενέργειας

Για την εφαρμογή οποιοδήποτε από τα παραπάνω μέτρα θα πρέπει να τηρούνται αρχεία καταγραφών μετρήσεων τα οποία θα συγκρίνονται με τους στόχους που έχουν τεθεί. Οι μετρήσεις θα πρέπει να γίνονται σε Kwh και για όλα τα είδη καυσίμων που χρησιμοποιούνται και όπου και να προέρχονται. Η συλλογή των δεδομένων θα πρέπει να γίνεται κάθε μήνα και όλα τα είδη των καυσίμων να μετατρέπονται σε Kwh. Τέλος, η συνολική ενεργειακή κατανάλωση θα πρέπει να διαιρείται με το σύνολο των ατομο διανυκτερεύσεων. Ο παρακάτω πίνακας είναι βοηθητικός ως προς την παραπάνω διατύπωση ενώ παρουσιάζονται και οι συντελεστές μετατροπής σε KWh.

Ατομοδιανυκτερεύσεις	Συνολική κατανάλωση ενέργειας σε KWh	Συνολική κατανάλωση ενέργειας σε KWh / ανά ατομοδιανυκτέρευση
	Η ηλεκτρική ενέργεια εκφράζεται σε KWh	
	Το πετρέλαιο από lit σε KWh * 10,96	
	Το LPG από lit σε KWh * 6,98	

Το εργαλείο που συνοδεύει το συγκεκριμένο εγχειρίδιο συστηματοποιεί την παραπάνω καταγραφή και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις τουριστικές επιχειρήσεις προκειμένου να καταγράψουν τις ενεργειακές τους καταναλώσεις. Παράλληλα, η μετατροπή των ενεργειακών πηγών σε KWh γίνεται αυτόματα.

Εκπαίδευση προσωπικού

Η εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα διαχείρισης νερού είναι υποχρεωτική. Θα πρέπει να γίνει ετησίως σε όλο το προσωπικό είτε εσωτερικά ή από εξωτερικό πάροχο.

3.1 Διαχείριση νερού

Πέραν της γενικότερης οικολογικής αστάθειας, το θέμα του αποτυπώματος νερού πρέπει να αναλυθεί, καθώς 663 εκατομμύρια άνθρωποι παραμένουν χωρίς νερό σε διάφορες περιοχές του πλανήτη και τουλάχιστον 1,8 δισεκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως χρησιμοποιούν πηγές πόσιμου νερού οι οποίες είναι μολυσμένες με περιττώματα. Πάνω από 1,7 δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν αυτή τη στιγμή σε λεκάνες απορροής όπου η κατανάλωση του νερού ξεπερνά την προσφορά, σχεδόν το 20% των ανθρώπων του πλανήτη 2,4 δισεκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε βασικές εγκαταστάσεις υγιεινής όπως τουαλέτες ή αποχωρητήρια.

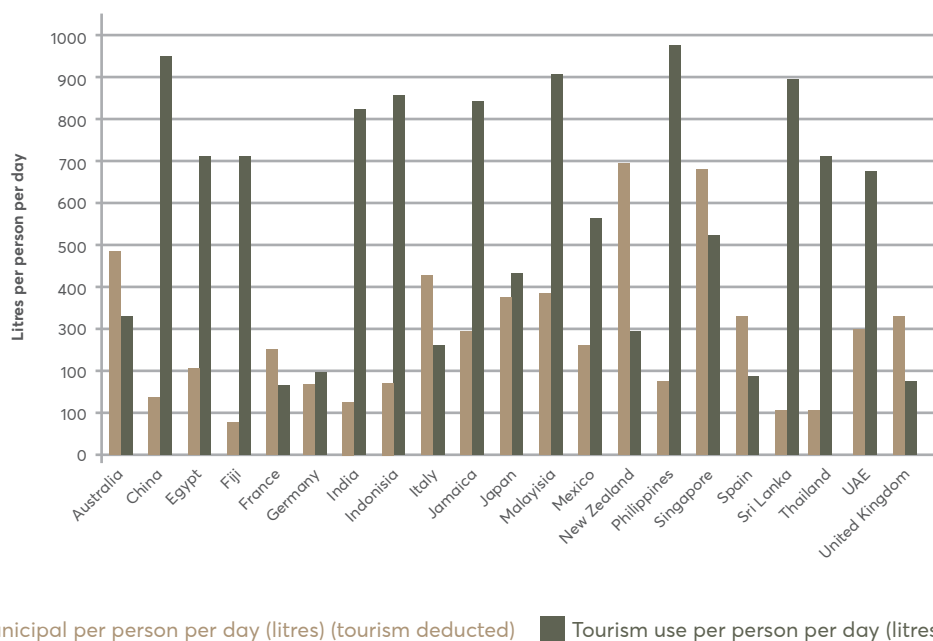
Η λειψυδρία επομένως επηρεάζει όλο και περισσότερο την τουριστική δραστηριότητα. Σε πολύ μεγάλο βαθμό επηρεάζονται οι μεσογειακές περιοχές, καθώς η αυξημένη θερμοκρασία κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και ο τεράστιος αριθμός τουριστών που καταφθάνουν στην περιοχή ωθούν στην υπερεκμετάλλευση των πόρων των περιοχών αυτό και συνεπώς σε σημαντική έλλειψη νερού. Πιο συγκεκριμένα, η λειψυδρία επηρεάζει περισσότερο από το 40% του παγκόσμιου πληθυσμού ενώ προβλέπεται να αυξηθεί.

Σχετικά με την κατανάλωση νερού στον ξενοδοχειακό κλάδο, ο κλάδος χρησιμοποιεί σημαντικές ποσότητες νερού καθώς υπάρχουν πολλές και διαφορετικές χρήσεις όπως είναι η διαμονή, τα μαγειρεία, οι πισίνες, τα πλυντήρια, οι

ανάγκες για πλυσίματα κτλ. Το παρακάτω διάγραμμα δείχνει μέσες καταναλώσεις νερού ανά επισκέπτη ανά ημέρα για διάφορες χώρες ενώ παρόμοια είναι η εικόνα για τα Ελληνικά ξενοδοχεία.

Πηγή: <https://unsplash.com/photos/sFydXGrt5OA>

Η λανθασμένη διαχείριση του νερού όμως μπορεί να οδηγήσει σε δυσαρεστημένους πελάτες και να μειώσει συνολικά την απόδοση της ξενοδοχειακής μονάδας. Σε συνδυασμό με την έλλειψη νερού και την αύξηση της τιμής και της κατανάλωσης του νερού, πρέπει να οργανωθεί ένα πλάνο διαχείρισής του πάντα σε συνεργασία με το προσωπικό της εκάστοτε μονάδας. Η προσοχή λοιπόν θα πρέπει να στραφεί σε απλά βήματα όπως η επιδιόρθωση διαρροών ή η πίεση του νερού. Δεδομένου ότι εκατοντάδες λίτρα μπορούν να χαθούν εβδομαδιαίως από λανθασμένη διαχείριση, η χρήση της τακτικής μείωσης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης του νερού είναι αναγκαία.

Κατά συνέπεια, η ορθή διαχείριση του νερού είναι από τα βασικά κριτήρια της βιωσιμότητας. Η εξοικονόμηση νερού έχει σημαντικά πλεονεκτήματα όπως:

■ Προστατεύονται οι υδάτινοι πόροι της περιοχής.

■ Εξασφαλίζει την ύπαρξη νερού στην τοπική κοινωνία. Ειδικά σε περιοχές με έντονη λειψυδρία είναι πολύ σημαντικό ο τουριστικός κλάδος να λειτουργεί ισόρροπα με τις τοπικές κοινότητες.

■ Μειώνεται το ανθρακικό αποτύπωμα, καθώς χρήσεις όπως παραγωγή ζεστού νερού και κατανάλωση του, μείωση πλύσεων στα πλυντήρια ρούχων και πιάτων κ.α, είναι ενεργοβόρες δραστηριότητες.

■ Μείωση του λειτουργικού κόστους.

■ Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

Νομικά θέματα διαχείρισης νερού

■ Εφόσον η υδροδότηση γίνεται από γεώτρηση η τουριστική εγκατάσταση θα πρέπει να εφοδιαστεί με την απαιτούμενη άδεια χρήσης νερού από τη Διεύθυνση Υδάτων.

■ Στην περίπτωση υδροδότησης με βυτιοφόρο να εξασφαλίζονται τα κατάλληλα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ύδατος ανάλογα με την χρήση.

Το πρώτο βήμα για τη διαχείριση του νερού είναι η αποτελεσματική διαχείριση του υδραυλικού συστήματος. Η μείωση της πίεσης του νερού στο μισό θα επιφέρει εξοικονόμηση ως και το ένα τρίτο της ποσότητας. Επιπρόσθετα, η χρήση συστημάτων διαχείρισης της ροής όπως συστήματα ανίχνευσης της κίνησης ή χρονοδιακόπτες αποτελούν λύση μείωσης της σπατάλης. Τα διάφορα πρότυπα ορίζουν ως μέγιστες τις παρακάτω ροές

- » **Βρύσες έως 5lit/min**
- » **Ντουζιέρες έως 10lit/min**

Σχετικά με τα αποχωρητήρια και τα ουρητήρια, η εξοικονόμηση θα επιτευχθεί με τη μετατροπή σε καζανάκια διπλής ροής ή με εναλλακτικούς τρόπου καθαρισμού.

Σημαντική συνεισφορά στην κατανάλωση νερού έχουν οι κήποι. Στις περιπτώσεις που υπάρχουν πολλές εκτάσεις με κήπους αλλά και γκαζόν που είναι υψηλών απαιτήσεων σε νερό προτείνεται η επιλογή φυτών χαμηλής ανάγκης σε νερό αλλά και η επαναχρησιμοποίηση νερού του ξενοδοχείου αφού έχει υποστεί βέβαια τον ανάλογο καθαρισμό.

Πηγή: <https://www.landscapingnetwork.com/Xeriscape-landscaping/>

Καταγραφή κατανάλωσης νερού

Η καταγραφή της κατανάλωσης νερού πρέπει να γίνεται από όλες τις πηγές που χρησιμοποιούνται. Για παράδειγμα αν ένα ξενοδοχείο αντλεί νερό από το Δήμο και μια γεώτρηση θα πρέπει να καταγραφει τις συνολικές καταναλώσεις και από τις δύο πηγές νερού σε lit ή m³. Το εργαλείο που συνοδεύει το συγκεκριμένο εγχειρίδιο συστηματοποιεί την παραπάνω καταγραφή και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις τουριστικές επιχειρήσεις προκειμένου να καταγράψουν τις καταναλώσεις νερού της λειτουργίας τους.

Διανυκτερεύσεις πελατών	Συνολική κατανάλωση νερού σε lit ή m ³ όλων των πηγών νερού	Συνολική κατανάλωση νερού / ατομοδιανυκτερεύσεις πελατών
-------------------------	--	--

3.4 Προγραμμα αλλαγής πετσέτας και λινών

Τα προγράμματα για πετσέτες και σεντόνια μπορούν να μειώσουν δραματικά τον αντίκτυπο των ξενοδοχείων στο περιβάλλον με την εξοικονόμηση νερού, εκπομπών CO₂ και ενέργειας όπως και απορρυπαντικών και παραγόμενων υγρών αποβλήτων. Η επιλογή της συχνότητας αλλαγής πετσέτων και λινών θα πρέπει να ενημερώνεται στον πελάτη προκειμένου να συμμετέχει με τη σειρά του στο πρόγραμμα.

Οι πολιτικές που μπορούν να ακολουθήσουν τα τουριστικά καταλύματα μπορεί να είναι οι παρακάτω του πίνακα.

Συχνότητα αλλαγής πετσέτων και λινών	Συμμετοχή πελάτη	Σημεία προσοχής
Ημερήσια	Δεν απαιτείται καμία συμμετοχή από τον πελάτη αν επιλέγει τον ημερήσιο καθαρισμό. Οι πελάτες που έχουν περιβαλλοντική συνείδηση κρεμούν την πετσέτα για να μην αλλαχθεί.	Το περιβαλλοντικό πρόγραμμα εξαρτάται μόνο από τους πελάτες. Επίσης, υπάρχει ο κίνδυνος το τμήμα της οροφοκομίας να μην αλλάξει τις πετσέτες για λόγους ικανοποίησης του πελάτη. Απαιτείται πολύ καλή εκπαίδευση. Αποτελεί καλή λύση για ξενοδοχεία τα οποία ανησυχούν για την αντίδραση του πελάτη.
Κάθε 2η ή 3η ημέρα	Δεν απαιτείται καμία ενέργεια, αν οι πελάτες είναι ευχαριστημένοι με την αλλαγή κάθε δεύτερη ή τρίτη μέρα. Οι πελάτες πρέπει να ζητήσουν συγκεκριμένα κάποια λιγότερο περιβαλλοντική επιλογή.	Ξεκαθαρίζεται πως πρόκειται για πράξη για το περιβάλλον αλλά δίνεται η δυνατότητα πιο συχνής αλλαγής στους επισκέπτες. Σαφείς οδηγίες πρέπει να δοθούν ώστε ο πελάτης να κατανοήσει πως λειτουργεί το σύστημα.
Κάθε 2η ή 3η ημέρα με εκπτώσεις στο λογαριασμό	Όπως προηγουμένως, με τη διαφορά πως ο πελάτης θα πρέπει να δηλώσει κατά το check in/out ή με άλλη φόρμα πότε επιλέγει να λάβει την έκπτωση για την επαναχρησιμοποίηση των πετσέτων.	Ανταποκρίνεται στα οικονομικά και περιβαλλοντικά συμφέροντα τόσο του ξενοδοχείου όσο και του πελάτη. Μερικά ξενοδοχεία προτιμούν να είναι ξεκάθαρα πως με αυτά τα προγράμματα εξοικονομούν χρήματα, και επιλέγουν να επιστρέψουν ένα ποσό των χρημάτων. Ξενοδοχεία που κάνουν δωρεές τα χρήματα αυτά σε φιλανθρωπικούς οργανισμούς, το οποίο βρίσκουν πολύ δημοφιλές για τους πελάτες τους.
Μόνο κατ' επιλογή του πελάτη	Δεν απαιτείται καμία πράξη, μέχρι ο πελάτης να ζητήσει την αλλαγή, τοποθετώντας τις πετσέτες στο μπάνιο.	Καλύτερη επιλογή για οικολογικές μονάδες, για μέρη που το νερό είναι δυσεύρετο, το πλύσιμο δύσκολο ή σε περιπτώσεις που η πελατεία συνηθίζει να έχει οικολογική συνείδηση.

Εκπαίδευση προσωπικού

Η εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα διαχείρισης νερού αλλά και της πολιτικής αλλαγής πετσέτων είναι υποχρεωτική. Θα πρέπει να γίνει ετησίως σε όλο το προσωπικό είτε εσωτερικά ή από εξωτερικό πάροχο. Αναλυτικά για τα θέματα εκπαίδευσης στην παράγραφο 3.2

3.5 Διαχείριση υγρών αποβλήτων

Η επαναχρησιμοποίηση των λυμάτων μπορεί να αποτελέσει ένα εργαλείο ορθολογικής διαχείρισης των υδατικών πόρων. Το σκεπτικό της επαναχρησιμοποίησης κατάλληλα επεξεργασμένων αστικών λυμάτων παρουσιάζει εγγενή οφέλη που σχετίζονται με την εξοικονόμηση υδατικών πόρων, την προστασία του περιβάλλοντος και οικονομικά οφέλη. Ωστόσο, η επαναχρησιμοποίηση λυμάτων απαιτεί έναν ολοκληρωμένο και ορθολογικό σχεδιασμό, που λαμβάνει υπόψη τους ενδεχόμενους κινδύνους και περιορισμούς.

Η επαναχρησιμοποίηση των λυμάτων υπόκειται σε σοβαρούς περιορισμούς που υπαγορεύονται από διαπιστωμένους αλλά και θεωρητικούς κινδύνους, έτσι προτείνεται η επαναχρησιμοποίηση για άρδευση, αστικές (πλην πόσης) χρήσεις, το περιαστικό πράσινο, τη δημιουργία ή τον εμπλουτισμό υδάτινων σωμάτων για αναψυχή και για ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες.

3.6 Διαχείριση αποβλήτων

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο τουριστικός κλάδος συνεισφέρει στην παραγωγή 35 εκ τόνων αποβλήτων το χρόνο, ποσότητα που αντιστοιχεί περίπου στο 7% της συνολικής παραγωγής αποβλήτων του κλάδου των υπηρεσιών. Αντίστοιχα είναι και τα στοιχεία στην Ελλάδα όπου η μέση παραγωγή ανά ατομοδιανυκτέρευση στην Ελλάδα υπολογίζεται με εκτιμήσεις σε 1,7-2,5 kg/ατομο-διανυκτέρευση. Έτσι ο ξενοδοχειακός τομέας μαζί με την κρουαζιέρα (27εκ αφίξεις και επιπλέον 2 εκ κρουαζιέρας) στην Ελλάδα παράγει περίπου 400.000-550.000 τόνους αστικά απόβλητα κατά τη λειτουργία τους, ενώ μαζί με την εστίαση ο αριθμός ανέρχεται περίπου στους 600.000-650.000 τόνους αστικά απόβλητα το χρόνο. Σε αυτές τις ποσότητες η ανακύκλωση υπολογίζεται σε περίπου 250.000 – 350.000 τόνους ενώ τα οργανικά απόβλητα περίπου σε 200.000 – 250.000 τόνους ανά έτος. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι παραπάνω παραγόμενες ποσότητες προέρχονται από την επτάμηνη κατά μέσο όρο λειτουργία των τουριστικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με το ΙΝΣΕΤΕ.

Η βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων θα πρέπει να γίνεται πλέον σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νέας νομοθεσίας Ν. 4819/2021. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας ο διαχωρισμός των αποβλήτων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρακάτω πίνακα.

Ρεύμα αποβλήτων/ αντικείμενα	Χρώμα και μέσο συλλογής
Βιοαπόβλητα	Καφέ κάδος
Χαρτί/ χαρτόνι	Κίτρινος κάδος
Γυαλί	Γαλάζιος κάδος ή μπλε κώδωνας
Πλαστικά	Πορτοκαλί κάδος
Μέταλλα	Κόκκινος κάδος
Κλωστοϋφαντουργικά	Μωβ κάδος ή κάδος διαφορετικού σχήματος
Απο κοινού συλλεγόμενα απόβλητα συσκευασίας	Μπλε κάδος
Σύμμεικτα αστικά στερεά απόβλητα	Πράσινος ή γκρι κάδος
Μικρές ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων από νοικοκυριά	Λευκός με κόκκινες επισημάνσεις
Απορριπτόμενες δραστικές ουσίες και φαρμακευτικά προϊόντα με ληγμένη ημερομηνία ή μη	Κάδος με χρώμα ανοιχτό πράσινο
Μεταχειρισμένα παιχνίδια	Λευκός κάδος
Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)	Διαφανής κάδος και ειδικά για λαμπτήρες σε χάρτινη συσκευασία πράσινου χρώματος

Προκειμένου μια ξενοδοχειακή επιχείρηση να διαχειριστεί τα απόβλητα της βιώσιμα θα πρέπει να ακολουθήσει τα παρακάτω βήματα.

ΔΕΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- ΒΗΜΑ 1** Κατέγραψε τις νομικές και αδειοδοτικές περιβαλλοντικές υποχρεώσεις της επιχείρησης σου
- ΒΗΜΑ 2** Σύνταξε την περιβαλλοντική πολιτική, όρισε την ομάδα της διαχείρισης των αποβλήτων και δέσμευσε τους απαιτούμενους πόρους
- ΒΗΜΑ 3** Ανάλυσε την υφιστάμενη κατάσταση της διαχείρισης των αποβλήτων
- ΒΗΜΑ 4** Σχεδίασε και κατέγραψε το πλάνο για τη μείωση, επανάχρηση και ανακύκλωση των αποβλήτων της επιχείρησης σου βάσει των αναγκών, δυνατοτήτων και στόχων που έχουν τεθεί
- ΒΗΜΑ 5** Χωροθέτησε και εγκατάστησε τον κατάλληλο εξοπλισμό για τη διαχείριση των αποβλήτων
- ΒΗΜΑ 6** Οργάνωσε και κατέγραψε τη νέα διαδικασία της διαχείρισης και ροής των αποβλήτων ανά τμήμα ή διεργασία της επιχείρησης
- ΒΗΜΑ 7** Εκπαίδευσε το προσωπικό σου και ενημέρωσε τους πελάτες για τις δράσεις διαχείρισης των αποβλήτων που θα ακολουθήσουν
- ΒΗΜΑ 8** Θέσε στόχους παρακολούθησης με τη χρήση δεικτών. Σύνταξε εκθέσεις παρακολούθησης και αξιολόγησε τα αποτελέσματα
- ΒΗΜΑ 9** Διενέργησε εσωτερικές επιθεωρήσεις και αξιολόγησε τα ευρήματα τους
- ΒΗΜΑ 10** Ανασκόπησε τη διαδικασία και τους στόχους και επανασχεδίασε με γνώμονα τη συνεχή βελτίωση

Αναλυτικές οδηγίες υπάρχουν στον οδηγό του ΙΝΣΕΤΕ που είναι διαθέσιμος [εδώ](#).

Τι ρίχνουμε στους μπλε κάδους:

χάρτινες συσκευασίες και χαρτοκιβώτια από π.χ. ηλεκτρικές συσκευές, χυμούς, γάλα, δημητριακά, πίτσα, μπισκότα, ζάχαρη, απορρυπαντικά, οδοντόκρεμες, χαρτοσακούλες κ.α.

αλουμινένια κουτάκια από αναψυκτικά, μπίρες κ.α.

πλαστικές συσκευασίες από π.χ. μπουκάλια νερού, αναψυκτικά, γιαούρτι, βούτυρο, λάδι, απορρυπαντικά, είδη καθαρισμού, σαμπουάν, αφρόλουτρα, αποσμητικά, πλαστικές σακούλες, φιλμ περιτυλίγματος κ.α.

χάρτινη ύλη προερχόμενη από χώρους γραφείων όπως π.χ. κόλλες A4, τετράδια, εφημερίδες κοκ όταν δεν υπάρχει ειδικός κάδος(καμπάνα) για τα συγκεκριμένα ρεύματα υλικών στην γειτονιά μας.

λευκοσιδηρές συσκευασίες από γάλα εβαπορέ, καφέ, τόνο, ζωοτροφές, τοματοπολτό, μπισκότα, κ.λπ.

ΤΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΡΙΧΝΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ ΜΠΛΕ ΚΑΔΟΥΣ

Ιατρικά απόβλητα

Μπαταρίες

Ηλεκτρικές συσκευές

Κλαδιά και κλαδέματα

Οικοδομικά υλικά και χώμα

i

Για όλα αυτά υπάρχουν άλλα ρεύματα ανακύκλωσης - αξιοποίησης

είναι πλαστικά - χάρτινα αλλά δεν πρέπει να πέφτουν στους μπλε κάδους

- Πλαστικά μαχαίροπύρινα
- Καλαμάκια
- Πλαστικές βούρτσες
- Πλαστικά έπιπλα
- Πλαστικές γλάστρες
- Πλαστικά παιχνίδια
- Χαρτί κουζίνας
- Χαρτί υγείας
- Λερωμένο - βρεγμένο χαρτί
- Χαρτί μεγέθους μικρότερου του A4

πρέπει να κρατηθούν μακριά

σπασμένα
γυαλιά

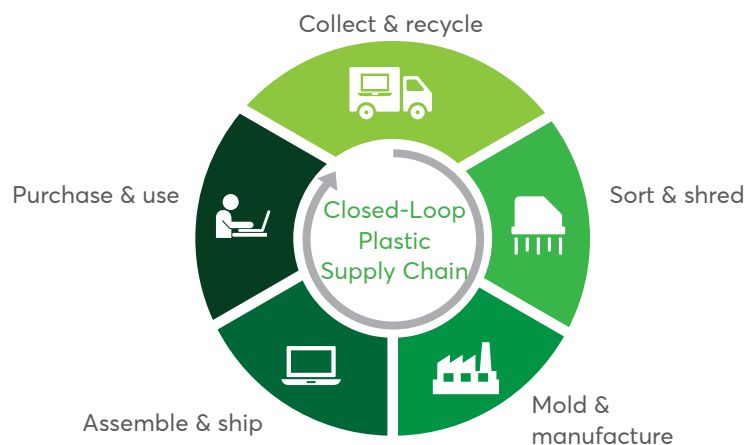

Αιχμηρά αντικείμενα
(π.χ. μαχαίρια)

Βιοδιασπώμενες
σακούλες

HOW DELL DOES CLOSED-LOOP RECYCLING

Καλές πρακτικές αειφορικής διαχείρισης αποβλήτων

Ακολουθούν καλές πρακτικές μείωσης αποβλήτων, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης

ΜΕΙΩΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ – μείωση αποβλήτων μέσω της χρήσης λιγότερων υλικών και συσκευασιών μιας χρήσης

- » Αντικαταστήστε τα amenities με dispenser (σαπούνι, σαμπουάν κ.α.)
- » Αποφύγετε υλικά μιας χρήσης όπως πλαστικά ποτηράκια, πλαστικά μαχαιροπήρουνα και πιάτα με πολυκαρβονικά ή άλλα πολλαπλών χρήσεων
- » Μειώστε γενικά τη χρήση του πλαστικού
- » Εκτυπώστε δύο όψεις αντί για μια όψη
- » Επικοινωνήστε ηλεκτρονικά αντί εντύπως μειώνοντας τις άσκοπες εκτυπώσεις (για παράδειγμα ενσωματώστε πληροφορίες στο TV channel, επικοινωνήστε με τους πελάτες σας μέσω email)
- » Αγοράστε μεγάλες συσκευασίες
- » Αγοράστε ότι είναι δυνατόν σε χύμα μορφή
- » Μειώστε τις μερίδες μιας χρήσης όπως μερίδες μελιού, βουτύρου κ.α.
- » Ενσωματώστε στη πολιτική αγορών τον έλεγχο της συσκευασίας και τη διερεύνηση του τρόπου μείωσης της
- » Κάνε έλεγχο της παραγωγής τροφίμων αποβλήτων και δείτε με την κουζίνα και τον chef όλη τη διαδικασία παραγγελίας
- » Μετρήστε το βαθμό μείωσης των αποβλήτων
- » Εκπαιδεύστε το προσωπικό σας για το πώς μπορούν να μην παράγουν απόβλητα

ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ – μέσω της αξιοποίησης των υλικών

- » Κάνε δωρεά τον παλιό σας εξοπλισμό αντί για απόρριψη του για να χρησιμοποιηθεί από άλλους
- » Επαναγεμίστε τα τόνερ στους εκτυπωτές
- » Επισκευάστε τον εξοπλισμό αντί να τον αντικαταστήσει εισάγοντας την έννοια της κυκλικής οικονομίας
- » Αξιοποιήστε εξοπλισμό και υλικά για διαφορετική χρήση όπως παλιά σεντόνια για πανιά καθαρισμού κ.α.
- » Ζητήστε από τους προμηθευτές σας να επαναχρησιμοποιούν τη συσκευασία όπου αυτό είναι εφικτό
- » Αναζητήστε μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου αποβλήτων επιχειρήσεις οι οποίες θα αξιοποιήσουν τα παραγόμενα απόβλητά σας
- » Μετρήστε το βαθμό επαναχρησιμοποίησης των αποβλήτων
- » Εκπαιδεύστε το προσωπικό σας για το πώς μπορούν να επαναχρησιμοποιούν τα απόβλητα.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ – μέσω της διαλογής στη πηγή και απόρριψη τους σε ειδικούς κάδους

- » Εντοπίστε αδειοδοτημένους ανακυκλωτές μη επικίνδυνων αποβλήτων μέσω του ΗΜΑ για τη συλλογή και ανακύκλωση των υλικών όπως πλαστικό, γυαλί, χαρτί αξιοποιώντας την ιδιωτική πρωτοβουλία για τη βελτιστοποίηση της ανακύκλωσης
- » Εντοπίστε αδειοδοτημένους ανακυκλωτές επικίνδυνων αποβλήτων μέσω του ΗΜΑ για τη συλλογή και ανακύκλωση των υλικών όπως ηλεκτρικές συσκευές, λαμπτήρες, μαγειρικά έλαια αξιοποιώντας την ιδιωτική πρωτοβουλία για τη βελτιστοποίηση της ανακύκλωσης
- » Εφαρμόστε πρόγραμμα ανακύκλωσης σε όλα τα τμήματα της ξενοδοχειακής σας επιχείρησης
- » Αγοράζετε υλικά τα οποία ανακυκλώνονται
- » Τοποθετήστε κάδους ανακύκλωσης σε όλα τα τμήματα της λειτουργίας των ξενοδοχείων
- » Τοποθετήστε κάδους ανακύκλωσης σε χώρους των πελατών με ξεκάθαρη σήμανση (για παράδειγμα δίπλα στο ασανσέρ, στο χώρο της πισίνας, στο μπαλκόνι του δωματίου κ.α.).
- » Ανακυκλώστε όσα περισσότερα ρεύματα αποβλήτων μπορείτε.
- » Ξεκινήστε κομποστοποίηση των οργανικών αποβλήτων.
- » Μετρήστε το βαθμό ανακύκλωσης των αποβλήτων.
- » Εκπαιδεύστε το προσωπικό σας για το πώς μπορούν να ανακυκλώνουν τα απόβλητα.

Το εργαλείο που συνοδεύει το συγκεκριμένο εγχειρίδιο συστηματοποιεί την παραπάνω καταγραφή και μπορεί να

χρησιμοποιηθεί από τις τουριστικές επιχειρήσεις προκειμένου να καταγράψουν τα απόβλητα της λειτουργίας τους.

3.7 Διαχείριση αποβλήτων τροφίμων

Ορισμοί

«Τρόφιμα» (ή «είδη διατροφής») νοούνται ουσίες ή προϊόντα, είτε αυτά έχουν υποστεί πλήρη ή μερική επεξεργασία είτε όχι, τα οποία προορίζονται για βρώση από τον άνθρωπο ή αναμένεται ευλόγως ότι θα χρησιμεύσουν για τον σκοπό αυτόν.

«Απόβλητα τροφίμων»: Όλα τα τρόφιμα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας των τροφίμων (L 31), τα οποία έχουν καταστεί απόβλητα.

πηγή : <https://unsplash.com/photos/bAcMAhWciiM>

Σε μία Ευρώπη που η απόρριψη των τροφίμων φτάνει τα 88 εκατομμύρια τόνους το χρόνο και τα τουριστικά γεύματα που παράγονται ετησίως "ακουμπάνε" τα 7,3 δισεκατομμύρια, η διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων αποτελεί μία διαδικασία που επιδέχεται βελτίωση στην πλειοψηφία των επιχειρήσεων και βρίσκεται σε διαρκή ανανέωση και αξιολόγηση. Τα απόβλητα τροφίμων είναι μια από τις μεγαλύτερες πηγές αναποτελεσματικότητας στον αγροδιατροφικό τομέα. αλυσίδα και εξαντλεί τους περιορισμένους φυσικούς πόρους, όπως η γη, το νερό και η βιοποικιλότητα, από τα οποία εξαρτάται το σύστημα τροφίμων. Επιπλέον, κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, τα απόβλητα τροφίμων συμβάλλουν στο 8-10% των συνολικών παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Δημιουργεί επίσης πίεση στο φυσικό περιβάλλον καθώς και στους ανθρώπους με τη σπατάλη χημικών και λιπασμάτων, προκαλώντας ρύπανση και βλάβη. Τέλος, η σπατάλη τροφίμων εγείρει σοβαρούς ηθικούς προβληματισμούς, τόσο ως σύμβολο της περιβαλλοντικής καταστροφής που προκαλείται από την κοινωνία όσο και ως σύμβολο της αδικίας ότι τόσα πολλά τρόφιμα πετιούνται ενώ πολλοί άνθρωποι δεν μπορούν να αγοράσουν ένα κρέας

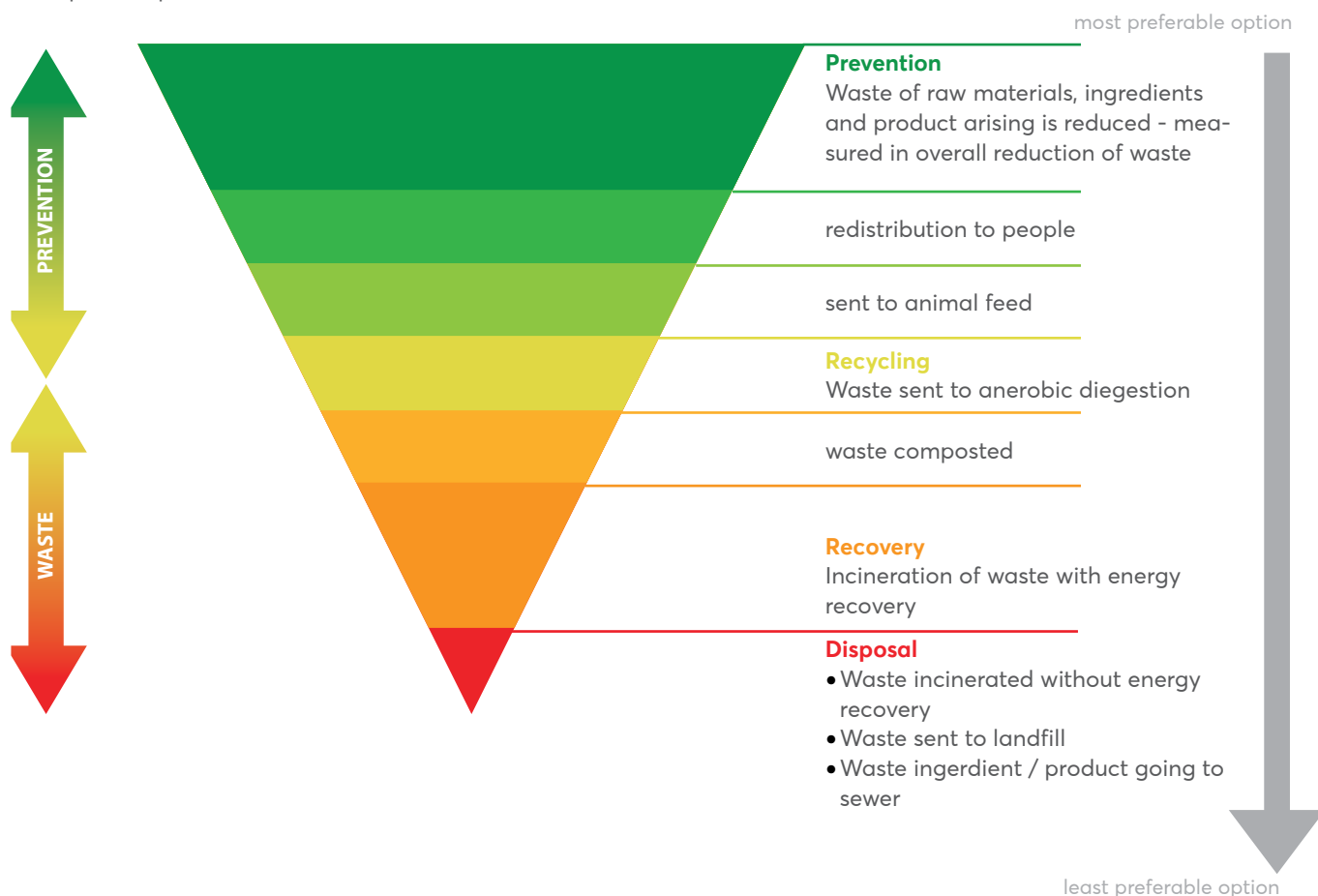
Η βιώσιμη διαχείριση υλικών με στόχο την προστασία, τη διατήρηση και τη βελτίωση της ποιότητας του οικοσυστήματος αλλά και των ανθρώπων γύρω του, είναι ένα σημαντικό βήμα για την συνολική μετάβαση της επιχείρησης στην αειφόρο ανάπτυξη.

Η διαχείριση αποβλήτων οφείλει να χωριστεί σε αρκετές κατηγορίες. Για αρχή, κύριες κατηγορίες αποτελούν τα τρόφιμα απόβλητα τα οποία απασχολούν κυρίως τον επισιτιστικό τομέα, απόβλητα οροφοκομίας, απορρίμματα τμημάτων συντήρησης. Οι δύο κύριες κατηγορίες βέβαια που μπορούν να χωριστούν τα απόβλητα μπορούν να είναι:

- » **Βιοδιασπώμενα (biodegradable) - οργανικά**
- » **Μη βιοδιασπώμενα (non-biodegradable) - μη οργανικά**

Επιπρόσθετα, τα ξενοδοχεία παράγουν τα βιολογικά απόβλητα (ανθρώπινα απόβλητα), τα χημικά απόβλητα που έχουν να κάνουν με τα καθαριστικά προϊόντα, μπαταρίες, χρώματα και άλλα χημικά, ενώ μία ακόμη κατηγορία που συναντάμε στα πλαίσια της ξενοδοχειακής λειτουργίας είναι και τα ηλεκτρονικά απόβλητα.

Για την βιώσιμη διαχείριση τροφίμων αποβλήτων, προτείνεται το παρακάτω μοντέλο.

Πηγή: <https://www.wastesure.com/how-to-manage-your-waste-ethically/>

Η ιεράρχηση των αποβλήτων τροφίμων περιλαμβάνει

α) Την αποφυγή δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων όπως μέσω της μείωσης: **αα)** των οργανικών αποβλήτων από την παραγωγή τροφίμων ή **αβ)** των ακατάλληλων υλικών και προϊόντων για κατανάλωση ή επεξεργασία,

γ) Τη χρήση ως ζωοτροφή ή εκ νέου μεταποίηση σε προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των «πρώην τροφίμων» (βλέπε ορισμό), που δεν προορίζονται για διατροφή,

ε) αποτέφρωση με ενεργειακή ανάκτηση,

β) Τη χρήση απούλητων τροφίμων κατάλληλων για ανθρώπινη κατανάλωση μέσω δωρεών και αναδιανομής ή περαιτέρω επεξεργασίας τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση,

δ) Τη χρήση για λίπασμα/εδαφοβελτιωτικό στη γεωργία ή για παραγωγή ενέργειας μέσω βιοαερίου,

στ) Τη διάθεση, όπως με αποτέφρωση ή υγειονομική ταφή.

Μερικές απλές συμβουλές για τη διαχείριση των τροφίμων αποβλήτων είναι οι παρακάτω:

Ολοκληρώστε ανασκόπηση και μετρήστε το food waste (στις αποθήκες, κατά την παρασκευή τροφίμων, στην παράθεση και στο πιάτο).

Σχεδιάστε «έξυπνα» μενού - που θα σας διευκολύνουν να σχεδιάσετε με οικονομία ως προς την παραγωγή αποβλήτων - ένα υλικό σε πολλά μενού.

Εκπαιδεύστε το προσωπικό σας για τα θέματα του food waste, αειφορίας και ανακύκλωσης.

Ακόμη και αυτό που τελικά μένει μην το πετάτε. Χρησιμοποιείστε τρόπους ανάκτησης του (π.χ. κομποστοποίηση, παραγωγή ενέργειας).

Αγορά προϊόντων με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής.

Επαναχρησιμοποίηση φαγητού - Αντί για την απόρριψη μεγάλων ποσοτήτων φαγητού, η δωρεά του φαγητού αυτού σε τοπικές μονάδες ή φιλανθρωπικές οργανώσεις θα μπορούσε να λύσει το πρόβλημα των τροφίμων αποβλήτων σε καθημερινή βάση, θα ενίσχυε το βιώσιμο χαρακτήρα της επιχείρησης στον κοινωνικό άξονα της και θα βοηθούσε ιδρύματα που έχουν ανάγκη.

Βελτιώστε τις παραγγελίες σας (προβλέψτε τις ανάγκες σας, ελέγξτε τις ημερομηνίες λήξης)

Αποθηκεύστε και διαχειριστείτε βιώσιμα τις αποθήκες και την αποθήκευση τροφίμου (οργάνωση, τήρηση FIFO/FEFO).

Κάντε δωρεές φαγητού σε τρόφιμα τα οποία δεν πρόκειται να καταναλωθούν. Συνεργασία μπορεί να γίνει με τράπεζες τροφίμων ή ΜΚΟ όπως το <https://www.boroume.gr/>

Συμπεριλάβετε τους πελάτες σας στη μείωση των αποβλήτων, εξηγήστε πως μπορούν να συνεισφέρουν και προωθήστε πρωτοβουλίες όπως κομποστοποίηση οργανικών αποβλήτων τροφίμων, ή δράσεις ανακύκλωσης.

Προετοιμασία φαγητού κατόπιν παραγγελίας - μείωση τροφίμων αποβλήτων

Το εργαλείο που συνοδεύει το συγκεκριμένο εγχειρίδιο συστηματοποιεί την παραπάνω καταγραφή και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις τουριστικές επιχειρήσεις προκειμένου να καταγράψουν τα τρόφιμα της λειτουργίας τους.

Τέλος, είναι πολύ σημαντικό να γίνει συστηματική εκπαίδευση του προσωπικού.

3.8 Διαχείριση πλαστικών

Σύμφωνα με μελέτες, σε Ευρωπαϊκό επίπεδο το 80-85% των θαλάσσιων απορριμμάτων που συναντώνται στις παραλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι πλαστικά. Από το σύνολο των πλαστικών, 50% αντιστοιχεί σε πλαστικά αντικείμενα μιας χρήσης και 27% σε είδη αλιείας. Τα αντικείμενα αυτά δημιουργούν τεράστιο πρόβλημα στα θαλάσσια οικοσυστήματα, την βιοποικιλότητα και την ανθρώπινη υγεία και κατ' επέκταση υπάρχουν επιπτώσεις σε οικονομικές δραστηριότητες όπως στον τουρισμό, την αλιεία και τη ναυτιλία.

Πηγή: <https://unsplash.com/photos/Tu1AchSx2Hc>

Για το σκοπό αυτό προωθούνται μια σειρά από στρατηγικές για τη μείωση των πλαστικών μιας χρήσης όπως:

Μείωση της παραγωγής πλαστικού, ειδικά για πλαστικά που δεν είναι επαναχρησιμοποιήσιμα ή πρακτικά ανακυκλώσιμα, μειώνοντας έτσι την ανάγκη για διαχείριση απορριμμάτων — για παράδειγμα, με τη θέσπιση εθνικού ανώτατου ορίου για την παραγωγή παρθένων πλαστικών.

Μείωση της παραγωγής απορριμμάτων με τη μείωση της χρήσης πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης που προορίζονται για σύντομες περιόδους χρήσης, συμπεριλαμβανομένου του περιορισμού των προϊόντων και της δημιουργίας στόχων για ανακύκλωση — για παράδειγμα, με τη δημιουργία απαγόρευσης σε συγκεκριμένα προϊόντα με βάση την τοξικότητα ή την αναγκαιότητα τους.

Σύλληψη απορριμμάτων στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των απορριμμάτων του εδάφους, των ομβρίων υδάτων ή απευθείας από τα νερά όπου συσσωρεύονται — όπως κατά τη διάρκεια καθαρισμών ποταμών ή παραλιών.

Καινοτόμος σχεδιασμός και υλικά για την ανάπτυξη υποκατάστατων που υποβαθμίζονται πιο γρήγορα ή μπορούν να ανακυκλωθούν ή να επαναχρησιμοποιηθούν πιο εύκολα, όπως μέσω συνεργασιών έρευνας και ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται από την κυβέρνηση.

Βελτίωση της διαχείρισης απορριμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής, της συλλογής, της επεξεργασίας, του ελέγχου διαρροών και της λογιστικής — για παράδειγμα, με τη θέσπιση ρυθμιστικών ορίων για τα πλαστικά ή μικροπλαστικά απόβλητα που απορρίπτονται στον ωκεανό από συστήματα ποταμών.

Ελαχιστοποίηση της διάθεσης στη θάλασσα στοχεύοντας απευθείας τη ροή πλαστικού από πλοία ή πλατφόρμες — για παράδειγμα, αυξάνοντας την επιβολή για την απόρριψη σκουπιδιών στη θάλασσα.

Η ΕΕ τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργήσει μια σειρά πρωτοβουλιών και διαδικασιών σχετικά με τα πλαστικά στα πλαίσια της Ευρώπης. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον νέο Νόμο 4736/2020 ισχύουν τα παρακάτω:

Έχουν αποσυρθεί από τον Ιούλιο του 2021 μια σειρά πλαστικών (καλαμάκια, μαχαιροπήρουνα, πιάτα, ποτήρια και περιέκτες τροφίμων από φελιζόλ, αναδευτήρες, στηρίγματα για μπαλόνια, μπατονέτες, καθώς και πάσης φύσεως προϊόντα που διασπώνται σε μικροπλαστικά).

Οι επιχειρήσεις εστίασης υποχρεούνται να διαθέτουν επαναχρησιμοποιούμενα σκεύη, αλλά και να κάνουν έκπτωση στους πελάτες που έχουν δικά τους, ενώ από 1.1.2022 υπάρχει τέλος χρήσης πλαστικής συσκευασίας

Επίσης, θεσμοθετείται η επιβράβευση της ανακύκλωσης, καθώς κάθε πολίτης που θα επιστρέφει το πλαστικό μπουκάλι του στο σημείο πώλησης θα παίρνει πίσω το επιπλέον ποσό της εγγύησης, δηλαδή θα λαμβάνει πίσω τα λίγα λεπτά του ευρώ που έδωσε κατά την αγορά του. Ave, vis et ressent ifeconves Ad maximus diemplium furniquodiu sentenatinam pora ne comnosultus, Caterfestam se pesterr aediis

τόχος είναι η πρόληψη και η μείωση του αντίκτυπου ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον, ιδίως στο υδάτινο περιβάλλον, και στην ανθρώπινη υγεία, καθώς και η προώθηση της μετάβασης σε κυκλική οικονομία με

καινοτόμα και βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα, προϊόντα και υλικά, συμβάλλοντας έτσι στην αποδοτική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Όλα τα παραπάνω έχουν εφαρμογή και στα τουριστικά καταλύματα.

Περιληπτικά

Απαγορεύεται η διάθεση τους (από 3/7/2021)

Ευαισθητοποίηση με επισήμανση

- » Μπατονέτες
- » Πιάτα
- » Μαχαιροπήρουνα
- » Καλαμάκια
- » Αναδευτήρες ποτών
- » Περιέκτες τροφίμων από διογκωμένο πολυστυρένιο
- » Κυπελάκια από διογκωμένο πολυστυρένιο
- » Sticks για μπαλόνια Προϊόντα από οξοδιασπώμενη πλαστική ύλη

- » Περιέκτες τροφίμων
- » Πακέτα και περιτυλίγματα
- » Περιέκτες ποτών έως 3 L
- » Κυπελάκια
- » Προϊόντα καπνού και φίλτρα
- » Υγρά μαντηλάκια
- » Μπαλόνια
- » Λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς
- » Σερβιέτες υγιεινής, ταμπόν και εφαρμογείς ταμπόν
- » Αλιευτικά εργαλεία

Μειώνεται η χρήση τους (από 3/7/2021)

Χωριστή Συλλογή (έως 2025)

- » Κυπελάκια και τα καπάκια τους
- » Περιέκτες τροφίμων

- » Φιάλες ποτών έως 3 L

Συστήματα Διευρυμένης ευθύνης παραγωγού Σήμανση (από 3/7/2021)
(έως 31/12/2024)

- » Περιέκτες τροφίμων
- » Πακέτα και περιτυλίγματα
- » Περιέκτες ποτών έως 3 L
- » Κυπελάκια
- » Λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς
- » Υγρά μαντηλάκια
- » Μπαλόνια
- » Προϊόντα καπνού και φίλτρα
- » Αλιευτικά εργαλεία
- » Σερβιέτες υγιεινής
- » Υγρά μαντηλάκια
- » Προϊόντα καπνού και φίλτρα
- » Κυπελάκια ποτών

Απαιτήσεις για πρότυπα (έως 3/7/2024)

- » Περιέκτες ποτών έως 3 L

Πηγή: <https://unsplash.com/photos/uEXc4WGA12c>

Μερικές συμβουλές προς μια plastic-free εμπειρία

- » Ξεκινήστε μία καταγραφή των πλαστικών προϊόντων που χρησιμοποιείτε.
- » Θέστε τους στόχους σας για την μείωση των πλαστικών και εναλλακτικές λύσεις.
- » Καταγράψτε την πρόοδο σας.
- » Δώστε τη δυνατότητα για την επιλογή επαναχρησιμοποιούμενων προϊόντων.
- » Εντάξτε τους πελάτες σας σε αυτήν τη διαδικασία.

3.9 Επικίνδυνες βλαβερές ουσίες - χημικά

Επικίνδυνες ουσίες —ουσίες σε υγρή, αέρια ή στερεά μορφή οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο την υγεία ή την ασφάλεια των εργαζομένων— υπάρχουν σε όλους σχεδόν τους χώρους εργασίας. Σε ολόκληρη την Ευρώπη, εκατομμύρια εργαζόμενοι έρχονται σε επαφή με επιβλαβείς χημικούς και βιολογικούς παράγοντες.

Το 2015, το 17 % των εργαζομένων στην ΕΕ ανέφεραν ότι εκτίθενται σε χημικά προϊόντα ή χημικές ουσίες τουλάχιστον κατά το 25 % του χρόνου εργασίας τους, ποσοστό που ουσιαστικά έχει παραμείνει αμετάβλητο από το 2000, ενώ το 15 % ανέφεραν ότι εισπνέουν καπνό, αναθυμιάσεις, σωματίδια ή σκόνη κατά την εργασία τους.

Τα προβλήματα υγείας που προκαλούνται από τον χειρισμό επικίνδυνων ουσιών ποικίλλουν από τον ήπιο ερεθισμό των ματιών και του δέρματος έως σοβαρές επιδράσεις, όπως οι συγγενείς ανωμαλίες και ο καρκίνος. Τα συμπτώματα μπορεί να είναι οξέα ή μακροχρόνια, ενώ ορισμένες ουσίες μπορεί να έχουν σωρευτική επίδραση. Ορισμένοι από τους συνηθέστερους κινδύνους είναι οι εξής:

- » **Αλλεργίες**
- » **Δερματικές παθήσεις**
- » **Καρκίνος**
- » **Βλάβες στην αναπαραγωγική ικανότητα και συγγενείς ανωμαλίες**
- » **Αναπνευστικές παθήσεις**
- » **Δηλητηρίαση**

Για την ορθή διαχείριση των επικινδύνων ουσιών απαιτείται η κατάλληλη σήμανση, η εκπαίδευση του προσωπικού, η χρήση ατομικών μέσων προστασίας αλλά και η σωστή χρήση των ποσοτήτων βάσει των απαιτήσεων του κατασκευαστή.

3.10 Γενική συντήρηση εξοπλισμού

Η προληπτική συντήρηση των ενεργειακών συσκευών αλλά και των διατάξεων νερού μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση της απόδοσης τους αλλά και τον περιορισμό του κόστους και των απωλειών. Η προληπτική συντήρηση τουλάχιστον μια φορά το χρόνο ή όπως αλλιώς ορίζεται από τον κατασκευαστή, και η καταγραφή σε αρχείο του σχετικού ιστορικού είναι ουσιαστικής σημασίας. Η συντήρηση περιλαμβάνει την επιθεώρηση των πιθανών διαρροών και τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας τουλάχιστον του ενεργειακού εξοπλισμού [π.χ. των συσκευών θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού (HVAC), των συστημάτων ψύξης κ.λπ.] και των υδραυλικών εγκαταστάσεων (π.χ. υδραυλικών συστημάτων, συστημάτων άρδευσης κ.λπ.) του καταλύματος.

4. ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

4.1 Εργασιακή αρμονία

Στα πλαίσια της βιωσιμότητας και καθώς έχουμε δηλώσει ήδη πως ένας από τους τομείς της βιωσιμότητας είναι η κοινωνία, οφείλουμε να καλύψουμε τους τομείς που την απαρτίζουν. Ένας από αυτούς τους τομείς είναι σίγουρα ο ανθρώπινος παράγοντας ο οποίος στα πλαίσια μιας επιχείρησης έχει να κάνει με την εργασιακή αρμονία αλλά και τα δικαιώματα των εργαζομένων.

Σε ένα περιβάλλον όπου σύμφωνα με τις αρχές της βιωσιμότητας προτείνονται μερικές αρχές όπως η απασχόληση τοπικού ανθρώπινου δυναμικού, δημιουργία και παροχή ευκαιριών για την τοπική κοινωνία, πρόσβαση στη μόρφωση, στην αξιοπρεπή ζωή κλπ. Στα πλαίσια της εργασιακής αρμονίας οφείλει να τηρείται ένα υγιές και ισότιμο εργασιακό περιβάλλον το οποίο θα εξωθεί τους εργαζομένους του σε πρόοδο και συνεχή κατάρτιση, παρέχοντας τους όλα τα κατάλληλα εφόδια για αξιοπρεπή εργασία και οικονομική εξέλιξη.

4.2 Ανθρώπινα δικαιώματα

Όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, η βιωσιμότητα ορίζει ανάγκη το σεβασμό και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σε έναν κλάδο μάλιστα όπως η τουριστική βιομηχανία, πρέπει να θεωρείται δεδομένος ο σεβασμός απέναντι στη διαφορετικότητα, είτε αυτή είναι στα πλαίσια του φύλου, είτε της φυλής, των απόψεων κλπ. Όπως ορίζεται και από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης της 2030 Ατζέντας των Ηνωμένων Εθνών, η βιωσιμότητα πρέπει να στοχεύει στην μείωση της φτώχειας, της πείνας, της ισότητας ανάμεσα στα φύλα, στην διεκδίκηση της ειρήνης και της δικαιοσύνης. Γι'αυτό στα πλαίσια μιας βιώσιμης επιχείρησης, ορισμένα στοιχεία θεωρούνται αναγκαία. Αυτά είναι τα παρακάτω:

το δικαίωμα συνδικαλισμού του εργαζομένου,	η πολιτική για την ασφάλεια και την υγεία του προσωπικού,
η απουσία καταναγκαστικής εργασίας,	οι ίσες ευκαιρίες και απουσία διακρίσεων,
οι επίσημες γραπτές συμβάσεις, που περιλαμβάνουν τις συνθήκες εργασίας και την περιγραφή καθηκόντων των εργαζομένων,	η αποφυγή παιδικής εργασίας όπως ορίζεται από τη νομοθεσία,
οι ελάχιστες αποδοχές διαβίωσης,	καταγεγραμμένη διαδικασία διαχείρισης παραπόνων και πειθαρχικής διαδικασίας,
η πληρωμή των υπερωριών,	η πρόσληψη ατόμων με ειδικές ανάγκες,
η ασφάλεια υγειονομικής περίθαλψης,	η μέτρηση της ικανοποίησης των πελατών,
η άδεια μητρότητας,	η ύπαρξη θέσεων ασκουμένων, και
ο συνταξιοδοτικός μηχανισμός ,	η κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων της επιχείρησης.
το δικαίωμα διακοπών,	

4.3 Εμπλοκή και συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες

Εξ'ορισμού η έννοια της αειφορίας περιλαμβάνει την κοινωνία και τους ανθρώπους της για την εύρεση της ισορροπίας ανάμεσα σε περιβάλλον, οικονομία, κοινωνία. Επομένως θα ήταν αφελές να μην γίνει αναφορά στους τρόπους με τους οποίους η κοινωνία θα μπορούσε να ενσωματωθεί στα πλαίσια της λειτουργίας ενός ξενοδοχείου. Η εξασφάλιση αρχικά της διατήρησης και προώθησης της κουλτούρας και κληρονομιάς της περιοχής είναι το πρώτο βήμα προς την βιώσιμη κοινωνία.

Η στελέχωση της επιχείρησης με τοπικό ανθρώπινο δυναμικό συμβάλλει επίσης στην αειφορία της επιχείρησης, όπως και η χρήση προϊόντων που παράγονται στην περιοχή και η προώθηση τους. Επιπρόσθετα, η δημιουργία δράσεων που περιλαμβάνουν την τοπική κοινωνία και τη φέρνουν σε επαφή με τους πελάτες της επιχείρησης, αποτελεί τακτική βιώσιμης ανάπτυξης.

4.4 Προμηθευτική αλυσίδα

Θέτοντας ως στόχο τη δημιουργία μιας βιώσιμης ταυτότητας της επιχείρησης είναι σημαντικό να αναλύσουμε την προμηθευτική αλυσίδα. Στην προκειμένη περίπτωση βασικοί προμηθευτές είναι οι εταιρίες τροφίμων, οι μεταφορικές, οι εταιρίες που παρέχουν εξοπλισμό, οι πάροχοι υπηρεσιών οι διοργανωτές εκδρομών και οι τοπικοί οδηγοί και ξεναγοί. Γ'αυτό το λόγο λοιπόν η ακόλουθη λίστα διευκολύνει και συγκεντρώνει τις στρατηγικές και τις προϋποθέσεις της αξιολόγησης και δημιουργίας μιας βιώσιμης προμηθευτικής αλυσίδας.

1. Καταγραφή βασικών συνεργατών
2. Έλεγχος αδειών συνεργάτη
3. Ενημέρωση των συνεργατών για τη βιώσιμη πολιτική της επιχείρησης και την ανάγκη συνεργασίας με εταιρίες που διατηρούν αξίες αειφορίας.
4. Θέσπιση όρων συμβολαίου σχετικά με τις απαιτήσεις αειφορίας (π.χ. τοπικά προϊόντα, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις κτλ)
5. Ενθάρρυνση των συνεργατών για κατάρτιση στη βιωσιμότητα

4.5 Ετήσιες αναφορές προόδου

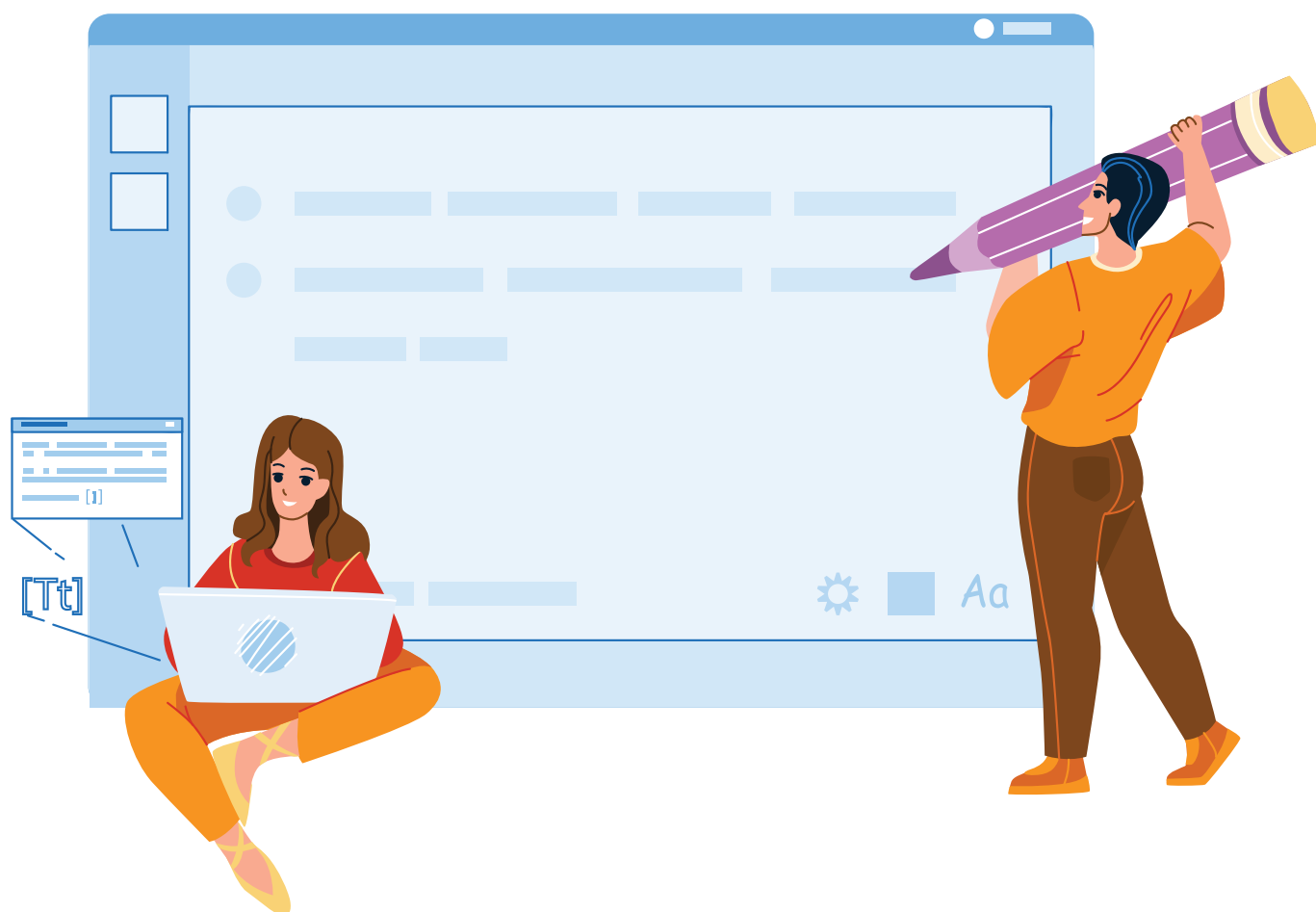
Για την δημιουργία προόδου και τη διαρκή αξιολόγηση της βιώσιμης διαδικασίας, η ύπαρξη αναφορών που θα καταγράφουν τις διαδικασίες και τις λειτουργίες της επιχείρησης αποτελεί αναγκαιότητα. Τόσο η καταγραφή νερού, ενέργειας και αποβλήτων όσο και η καταγραφή της προόδου της επιχείρησης σε κοινωνικό επίπεδο, αποτελούν σημαντικά στοιχεία για τη βιώσιμη ανάπτυξη της επιχείρησης. Εκτός των αναφορών που οφείλουν να γίνονται σε τακτικό επίπεδο, η ανατροφοδότηση από τους πελάτες και τους συνεργάτες θα μπορούσε να δουλέψει σαν ένα εξαιρετικό εργαλείο με στόχο την βελτίωση. Μια πλατφόρμα για ανατροφοδότηση επομένως θα μπορούσε να είναι μια εναλλακτική.

Οι ετήσιες αναφορές γίνονται με στόχο να παρουσιαστούν οι επιδόσεις του τουριστικού καταλύματος συγκριτικά με τους στόχους που έχουν τεθεί και τις δράσεις που υλοποιούνται. Για τη δημιουργία των αναφορών θα πρέπει να γίνει καταγραφή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καλύπτοντας το μεγαλύτερο κομμάτι τους και των βελτιώσεων που έχουν γίνει βάσει της στοχοθεσίας.

Ξεκινώντας λοιπόν από τα πλαίσια της ενέργειας, πρέπει να επιτευχθεί η καταγραφή της και να προσαρμοστούν οι τακτικές που βρίσκονται ήδη σε ισχύ για τη διατήρηση των επιθυμητών αποτελεσμάτων με παράλληλη αξιολόγηση των στόχων. Ανάλογες διαδικασίες οφείλουν να ακολουθηθούν και για την κατανάλωση και τη χρήση νερού.

Σχετικά με τα απόβλητα της επιχείρησης θα πρέπει να αναδειχθούν οι τακτικές μείωσης και εξάλειψης των περιττών αποβλήτων, η καταγραφή τους και ο διαχωρισμός ακολουθώντας πάντα τους κρατικούς και τοπικούς μηχανισμούς και τη στοχοθεσία που έχει τεθεί. Τέλος, σημαντικό είναι να γίνει καταγραφή των επικίνδυνων προς το περιβάλλον ουσιών που χρησιμοποιούνται στα πλαίσια της επιχείρησης και αμέσως μετά να γίνεται ενδελεχής καταγραφή της χρήσης, κατανάλωσης και αποθήκευσης τους ώστε να τηρούνται οι ανάλογοι κανόνες και νόμοι για τις επικίνδυνες ουσίες.

Αντίστοιχες αναφορές θα πρέπει να γίνουν για τα εργασιακά και κοινωνικά θέματα, τις εκπαιδεύσεις που έχουν γίνει αλλά και των δράσεων με την τοπική κοινότητα.

Οι αναφορές θα πρέπει να αφορούν σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο και να δημοσιεύονται προς τα ενδιαφερόμενα μέρη, τους πελάτες, προμηθευτές και εργαζόμενους του τουριστικού καταλύματος.

4.6 Προώθηση περιβαλλοντικά προτιμώμενων μεταφορικών μέσων

Το τουριστικό κατάλυμα θα πρέπει να παρέχει στους πελάτες και στο προσωπικό ενημέρωση για εναλλακτικούς, περιβαλλοντικά φιλικούς, τρόπους μεταφοράς όπως αστική συγκοινωνία, ήπια μεταφορικά μέσα όπως ποδήλατα, scooter ή ακόμη και ηλεκτρικά οχήματα. Προτείνεται επίσης να υπάρχει εγκατάσταση για φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων.

Τέλος, κατά περίπτωση θα πρέπει να υπάρχουν ειδικές προσφορές ή συμφωνίες με οργανισμούς μεταφορών που μπορεί να προσφέρει στους πελάτες και το προσωπικό το τουριστικό κατάλυμα (π.χ., υπηρεσία μεταφοράς πελατών, λεωφορείο συλλογικών μεταφορών προσωπικού, ηλεκτρικά αυτοκίνητα κ.λπ.)

4.7 Εκπαίδευση προσωπικού

Η εκπαίδευση του προσωπικού (όπως και του προσωπικού υπεργολαβίας) θα πρέπει να γίνεται συστηματικά και κατ'ελάχιστον σε ετήσια βάση και περιλαμβάνει γραπτές οδηγίες, εγχειρίδια και τους τρόπους της εφαρμογής των περιβαλλοντικών μέτρων, της περιβαλλοντικής πολιτικής κτλ.

Ειδικότερα, η κατάρτιση του προσωπικού πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

την περιβαλλοντική πολιτική και το σχέδιο δράσης του τουριστικού καταλύματος

τις δράσεις εξοικονόμησης νερού σε σχέση με τον έλεγχο των διαρροών, την παροχή νερού, τη συχνότητα με την οποία αλλάζονται τα κλινοσκεπάσματα και οι πετσέτες και τη διαδικασία αντίστροφης πλύσης της πισίνας,

τις ενέργειες για τη μείωση των αποβλήτων και τον διαχωρισμό των αποβλήτων

τους τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας όσον αφορά τον φωτισμό και τα συστήματα κλιματισμού και θέρμανσης όταν το προσωπικό εγκαταλείπει το δωμάτιο ή όταν είναι ανοικτά τα παράθυρα

την ελαχιστοποίηση της χρήσης χημικών ουσιών σε σχέση με τα χημικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό, το πλύσιμο πιάτων, την απολύμανση, το πλύσιμο ρούχων και άλλα ειδικά προϊόντα καθαρισμού (π.χ. αντίστροφο πλύσιμο της πισίνας), τα οποία θα χρησιμοποιούνται μόνον όπου κρίνονται απαραίτητα

τα προτιμώμενα από περιβαλλοντική άποψη μεταφορικά μέσα που τίθενται στη διάθεση του προσωπικού.

Μέσω των εκπαιδύσεων μπορεί να δεσμευτεί το προσωπικό στα προγράμματα αειφορίας. Το προσωπικό αποτελεί μεγάλη πηγή γνώσης για θέματα περιβάλλοντος και υγείας και ασφάλειας που σχετίζονται με τους τομείς εργασίας τους, καθώς και για την αποτελεσματικότητα των τρεχουσών διαδικασιών. Εφόσον παράλληλα έχουν τη γνώση και την εκπαίδευση μπορούν να βοηθήσουν την ομάδα του έργου στη σύνταξη των διαδικασιών.

4.8 Ενημέρωση πελατών

Το τουριστικό κατάλυμα τέλος θα πρέπει να ενημερώνει τους πελάτες του, ώστε να εξασφαλίζει την εφαρμογή των περιβαλλοντικών μέτρων και την ευαισθητοποίηση υπέρ της περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς. Οι πληροφορίες να παρέχονται εντύπως ή ψηφιακά, διαδικτυακά ή με άλλον τρόπο και σε διάφορα σημεία όπως στο δωμάτιο, στη reception.

Οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται στους πελάτες, γραπτά ή προφορικά, κατά την άφιξή τους ή τοποθετούνται στο δωμάτιο και περιλαμβάνουν, ιδίως, τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την περιβαλλοντική πολιτική και το σχέδιο δράσης του τουριστικού καταλύματος και τη γνώση του οικολογικού σήματος της ΕΕ για τα τουριστικά καταλύματα,

γ) τις δράσεις εξοικονόμησης νερού σε σχέση με τον έλεγχο των διαρροών και τη συχνότητα με την οποία αλλάζονται τα κλινοσκεπάσματα και οι πετσέτες,

ε) τα προτιμώμενα από περιβαλλοντική άποψη μεταφορικά μέσα που τίθενται στη διάθεση των πελατών,

β) τους τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας όσον αφορά τον φωτισμό και τα συστήματα κλιματισμού και θέρμανσης όταν οι πελάτες εγκαταλείπουν το δωμάτιο ή όταν είναι ανοικτά τα παράθυρα,

δ) τη μείωση των αποβλήτων και τη διαλογή των αποβλήτων όσον αφορά τα είδη μιας χρήσης, τις διάφορες κατηγορίες αντικειμένων βάσει του τρόπου διάθεσής τους και τα αντικείμενα που απαγορεύεται να απορρίπτονται μαζί με τα λύματα.

στ) πληροφορίες στους πελάτες σχετικά με τοπικά τουριστικά αξιοθέατα, τοπικούς οδηγούς, τοπικά εστιατόρια, τοπικές αγορές και τοπικά κέντρα χειροτεχνίας.

Επιπλέον, στον χώρο του πρωινού και στα εστιατόρια καλό θα ήταν να υπάρχει αφίσα ή άλλο ενημερωτικό υλικό με συμβουλές για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων,

Τέλος, Θα παρέχεται στους πελάτες ερωτηματολόγιο, μέσω του διαδικτύου ή στον χώρο του τουριστικού καταλύματος, στο οποίο θα ζητείται η γνώμη τους σχετικά με τις γενικές περιβαλλοντικές πτυχές του τουριστικού καταλύματος και τη συνολική τους ικανοποίηση από τις εγκαταστάσεις και τις υπηρεσίες του τουριστικού καταλύματος. Προβλέπεται σαφής διαδικασία για την καταγραφή των σχολίων και των παραπόνων των πελατών, καθώς και των απαντήσεων που δόθηκαν και των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν.

5. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

5.1 Πως θα καταφέρει ένα ταξιδιωτικό γραφείο να μετατραπεί σε μία βιώσιμη επιχείρηση;

Η μετάβαση στην βιωσιμότητα μιας επιχείρησης ταξιδιωτικής φύσεως θέτει ως αναγκαίο τόσο τον εσωτερικό όσο και τον εξωτερικό έλεγχο των λειτουργιών της επιχείρησης. Για ένα ταξιδιωτικό πρακτορείο προϊόν της επιχείρησης αποτελεί ο ίδιος ο προορισμός και κατ'επέκταση οι εκδρομές και τα πακέτα που προσφέρει. Παρακάτω θα δούμε λοιπόν πως γίνεται η ορθή επιλογή βιώσιμων προορισμών αλλά και η δημιουργία βιώσιμων εκδρομών. Πριν όμως προχωρήσουμε στο προϊόν που εξάγει η επιχείρηση, σημαντικό είναι να ελέγξουμε την εσωτερική της λειτουργία ή με άλλα λόγια το αποτύπωμα που έχει η επιχείρηση τόσο στο περιβάλλον όσο και την κοινωνία.

5.2 Εσωτερική λειτουργία

Σε γενικό πλαίσιο, η μετατροπή μιας επιχείρησης σε ένα βιώσιμο περιβάλλον έχει οφέλη τόσο στην οικονομία όσο και το περιβάλλον. Οφείλουμε να επανεξετάσουμε και να εφηύρουμε νέες μεθόδους διαχείρισης των εσωτερικών λειτουργιών της επιχείρησης.

Προμήθεια χαρτιού

Η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του χαρτιού είναι ουσιαστικής σημασίας για τα ταξιδιωτικά γραφεία. Προτείνονται οι παρακάτω δράσεις:

Να γίνεται χρήση φυλλαδίων και προωθητικού υλικού από προϊόντα και εταιρείες εκτύπωσης φιλικές προς το περιβάλλον.

Ορθολογική χρήση φυλλαδίων. Θα πρέπει να γίνει προσπάθεια στη μείωση της χρήσης φυλλαδίων

Να μειωθεί η χρήση εκτυπωμένου -προωθητικού- υλικού (χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου - εκτύπωση διπλής όψης) - θα πρέπει οι εκτυπώσεις να ελαχιστοποιούνται και να προτιμώνται οι εκτυπώσεις διπλής όψης.

Να γίνεται χρήση χαρτιού που ακολουθεί τους κανόνες της βιωσιμότητας

Λοιπά υλικά - Γραφική ύλη

Κατά την αγορά γραφικής ύλης, καφέ, τροφίμων και καθαριστικών προϊόντων, τα κριτήρια βιωσιμότητας οφείλουν να αποτελούν προτεραιότητα. Προτείνονται οι παρακάτω δράσεις:

Ανακυκλώσιμο μελάνι ή τα μελάνια να δίνονται για αναγώμωση όταν αυτό είναι εφικτό

Εταιρείες καθαρισμού που ακολουθούν βιώσιμες πρακτικές (βιοδιασπώμενα καθαριστικά, βιοδιασπώμενες σακούλες)

Τουλάχιστον το 50% του καφέ και τσαγιού να προέρχεται από αλληλέγγυο εμπόριο ή να είναι βιολογικής καλλιέργειας με σχετική πιστοποίηση

Καθαριστικά προϊόντα με το χαμηλότερο δυνατό αποτύπωμα στο περιβάλλον

Οργανικά προϊόντα από τοπικούς παραγωγούς

Διαχείριση αποβλήτων

Η βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων στοχεύει σε τρεις στόχους: την μείωση, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των αποβλήτων. Για τη διαχείριση των αποβλήτων προτείνονται τα παρακάτω:

Να παράγουμε όσο το δυνατόν λιγότερα απόβλητα αγοράζοντας μεγαλύτερες ποσότητες προμηθειών.

Νομοθεσία σχετικά με τα απόβλητα: η επιχείρηση συμμορφώνεται με την εθνική νομοθεσία σχετικά με την διάθεση αποβλήτων.

Βιώσιμες συσκευασίες -μείωση χρήσης βιώσιμων συσκευασιών και μη ανακυκλώσιμων ή μη βιοδιασπώμενων υλικών.

Θα πρέπει να τοποθετηθεί κάδος για ανακύκλωση μπαταριών.

Αποφυγή χρήσης πλαστικών μπουκαλιών νερού - να γίνεται χρήση πόσιμου νερού από τη βρύση ή να παρέχεται φιλτραρισμένο νερό.

Στο διαχωρισμό των αποβλήτων προς ανακύκλωση: γυαλί, χαρτί, πλαστικό, μπαταρίες, οργανικά απόβλητα κλπ.

Θα πρέπει να τοποθετηθούν κάδοι ανακύκλωσης στα γραφεία. Αν δεν υπάρχει μπλε κάδος αποκλειστικά στην περιοχή ένας κάδος ανακύκλωσης για όλα τα υλικά αρκεί.

Ενέργεια

Για την αποτροπή της κλιματικής αλλαγής μπορούμε:

Να μειώσουμε την κατανάλωση της ενέργειας βάσει της πολιτικής αειφορίας μας.

Καταγραφή ενεργειακής κατανάλωσης και πηγών.

Να χρησιμοποιείται η ψύξη ή η θέρμανση του χώρου χωρίς υπερβολές - προτείνεται ο θερμοστάτης να είναι στο 24οC.

Αν δεν έχει γίνει προτείνεται η αντικατάσταση των λαμπτήρων με LED ειδικά αυτών που λειτουργούν συνεχώς (τουλάχιστον το 75% του φωτισμού).

Να υπάρχει πολιτική για το κλείσιμο του φωτισμού - ο εξοπλισμός πρέπει να κλείνει μετά το πέρας του ωραρίου εργασίας - Να δημιουργηθούν σημάσεις για τους χώρους για το σβήσιμο των φώτων, των Η/Υ όταν το προσωπικό αποχωρεί από την εργασία του.

Εξοπλισμός χαμηλής ενέργειας και χαμηλής απόδοσης - η επιχείρηση προτιμά εξοπλισμούς χαμηλής ενέργειας και τη λειτουργία εξοικονόμησης ενέργειας.

Νερό

Για την εξοικονόμηση νερού, ορισμένες συσκευές πρέπει να εγκατασταθούν και ορισμένες πολιτικές να υιοθετηθούν, όπως :

■ Να ελέγχεται σε μηνιαία βάση ο υδρομετρητής και να γίνεται αντιπαράθεση με τον λογαριασμό όταν αυτός εκδίδεται

■ Προτείνεται να τοποθετηθεί εξοπλισμός μείωσης ροής για τις βρύσες

■ Εξοικονόμηση νερού στις τουαλέτες / αν δεν υπάρχουν διπλά καζανάκια να μειωθεί η στάθμη στο φλοτέρ.

Μεταφορές

Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα μπορεί να μειωθεί:

■ Χρησιμοποιώντας βιώσιμα μέσα μεταφοράς (δημόσιες συγκοινωνίες, ποδήλατο, με τα πόδια κλπ)

■ Επαγγελματικά ταξίδια - μέτρηση επαγγελματικών ταξιδιών (τύπος, απόσταση)

■ Μέσω τηλεργασίας - μείωση των μεταφορών

■ Πολιτική μεταφορών του προσωπικού

Εκπαίδευση και ενημέρωση

Στην επίτευξη της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, σημαντικό ρόλο έχει η μεμονωμένη συμμετοχή μελών του προσωπικού. Συνεπώς, πρέπει να υπάρχει τακτική ενημέρωση για δράσεις και πολιτικές (με ενημερωτικά δελτία, αφίσες, εβδομαδιαίες εκστρατείες κλπ.)

Προτείνονται δράσεις όπως

■ Δενδροφυτεύσεις

■ Συνεργασία με ΜΚΟ

■ Δράσεις καθαρισμού ακτών κ.α.

5.3 Βιώσιμες εκδρομές

Για το σχεδιασμό και τη σωστή διαμόρφωση μιας βιώσιμης εκδρομής, είναι τα ακόλουθα βήματα.

- » Επιλέξτε και περιγράψτε τον προορισμό σας
- » Συμμόρφωση με την λίστα προϋποθέσεων (δείτε παρακάτω)
- » Συνδυάστε πρακτικές και βιώσιμες πληροφορίες
- » Χρησιμοποιήστε λέξεις-κλειδιά και σημαντικές πληροφορίες ώστε τα βιώσιμα σημεία της εκδρομής σας να είναι εμφανή στον αναγνώστη.

Προϋποθέσεις βιώσιμης εκδρομής

Γενικές Πληροφορίες

- » Μέγεθος γκρουπ (min/max)
- » Διαθεσιμότητα της εκδρομής
- » Κόστος
- » Διάρκεια της εκδρομής (ώρες και λεπτά)
- » Διάρκεια μετακινήσεων
- » Αποφυγή χρήσης πλαστικών
- » Τήρηση των κανόνων συμπεριφοράς (Suppliers Code of Conduct)

Μετακίνηση

- » Δυνατότητα χρήσης μετακινήσεων φιλικών προς το περιβάλλον (ποδήλατο, πόδια)
- » Αποφυγή μεγάλων αποστάσεων
- » Μέγεθος οχήματος ανάλογο με τον αριθμό των συμμετεχόντων και επιμελής συντήρηση οχήματος
- » Οδηγοί - ενημερωμένοι και καταρτισμένοι σε βιώσιμες τακτικές
- » Κανόνες υγιεινής και ασφάλειας (Κουτί πρώτων βοηθειών, πυροσβεστήρες κλπ)

Τρόφιμα και ποτά

- » Εποχιακά τρόφιμα και φαγητά από τοπικές επιχειρήσεις
- » Τοπικοί προμηθευτές και αγορές (οργανικές φάρμες)
- » Το μενού αντανακλά την τοπική κουλτούρα και τα τοπικά προϊόντα
- » Κανόνες υγιεινής και ασφάλειας

Αγορές

- » Αναμνηστικά (cruelty free)
- » Αναμνηστικά που αντικατοπτρίζουν την τοπική κουλτούρα
- » Υποστήριξη τοπικών καταστημάτων και οργανισμούς δίκαιου εμπορίου

Αξιοθέατα

- » Εκδρομές που υποστηρίζουν την κοινωνική και κοινοτική κληρονομιά καθώς και τις ανάλογες επιχειρήσεις (προώθηση επισκέψεων σε τοπικά μουσεία, εκκλησίες, τοπικές αγορές και συγκεντρώσεις κλπ.)
- » Ενθάρρυνση επισκεπτών να κάνουν μικρές δωρεές σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά έργα
- » Συμπεριλάβετε φεστιβάλ και πολιτιστικά δρώμενα (αν δύναται)
- » Οι ξεναγοί - οδηγοί πρέπει να είναι καταρτισμένοι σε περιβαλλοντικά θέματα
- » Ενημερώστε τους πελάτες για πολιτιστικά ορθή συμπεριφορά και πιθανούς περιορισμούς

Αν επιλέξετε φυσικά αξιοθέατα, η εκδρομή θα πρέπει:

- » Να συμμορφώνεται με προϋπάρχοντες κανονισμούς
- » Να μην συμπεριλαμβάνουν άγρια ζωή ή ζώα σε αιχμαλωσία
- » Να μην επηρεάζουν την υδρόβια χλωρίδα και πανίδα
- » Να μην παραβλέπουν τα μονοπάτια με σήμανση
- » Να μειώνουν την συνολική διατάραξη του φυσικού περιβάλλοντος
- » Να σέβονται την καλή διαβίωση των ζώων (επιτρέπονται: ζωολογικοί κήποι, καταφύγια ζώων κλπ., απαγορεύονται: εκτροφεία κροκοδείλων και φιδιών,, ζωομαχίες κλπ.)

Σύνδεση Βιωσιμότητας

συνδέστε την εκδρομή με κάποιο βιώσιμο στόχο

Μία βιώσιμη εκδρομή, θα πρέπει να επεκτείνεται και στους τρεις τομείς βιωσιμότητας:

- » **Οικονομικό**
- » **Κοινωνικό**
- » **Περιβαλλοντικό**

Πρέπει να περιλαμβάνει Sustainable Development Goals (SDGs):

SDG 1 "No poverty" - κοινωνία

SDG 2 "Zero hunger" - κοινωνία

SDG 3 "Good health and well-being" - κοινωνία

SDG 4 "Quality education" - κοινωνία

SDG 5 "Gender equality" - κοινωνία

SDG 6 "Clean water and sanitation" - περιβάλλον

SDG 7 "Affordable and clean energy" - κοινωνία

SDG 8 "Decent work and economic growth" - οικονομία

SDG 9 "Industry, innovation and infrastructure" - οικονομία

SDG 10 "Reduced inequalities" - οικονομία

SDG 11 "Sustainable cities and communities" - κοινωνία

SDG 12 "Responsible consumption and production" - οικονομία

SDG 13 "Climate action" - περιβάλλον

SDG 14 "Life below water" - περιβάλλον

SDG 15 "Life on land" - περιβάλλον

SDG 16 "Peace, justice and strong institutions" - κοινωνία

SDG 17 "Partnerships for the goals"

LET'S MAKE OUR WORLD MORE SUSTAINABLE

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

How to Manage Your Waste Ethically - Wastesure." Wastesure, <https://www.facebook.com/WasteSURE/>, 25 Mar. 2019, <https://www.wastesure.com/how-to-manage-your-waste-ethically/>.

Technologies, Dell. "How Dell Does Closed Loop Recycling." Share Your ESG Sustainability News With a Global Audience | 3BL Media, <https://www.3blmedia.com/news/how-dell-does-closed-loop-recycling>. Accessed 17 Dec. 2021.

"Training Material- Insete." Insete, <https://insete.gr/virtual-hotel/>. Accessed 17 Dec. 2021.

"Travelife Checklist for Small Properties ." Travelife Accommodation Sustainability, <https://travelifestaybetter.com/wp-content/uploads/2020/12/GR-Type-2-Gold-Checklist-for-Small-Properties-V1.3.pdf>. Accessed 17 Dec. 2021.

"Virtual Hotel - Insete." Insete, <https://insete.gr/virtual-hotel/>. Accessed 17 Dec. 2021.

"Κριτήρια | Το Πρόγραμμα 'Green Key.'" Green Key - Αρχή | Το Πρόγραμμα "Green Key," <https://www.greenkey.gr/gr/misc/kritiria>. Accessed 17 Dec. 2021.

"Κυκλική Οικονομία -." ΥΠΕΝ Αρχική -, <https://ypen.gov.gr/perivallon/kykliki-oikonomia/>. Accessed 17 Dec. 2021.

"Μια Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία | Ευρωπαϊκή Επιτροπή." Ευρωπαϊκή Επιτροπή - European Commission, 10AD, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_el.

Μυλωνάς Σωτήρης

Συμβουλος Βιώσιμότητας και Εταιρικής Κοινωνικής ευθύνης
Sustainability & CSR Consultant

Ο Σωτήρης Μυλωνάς είναι πολιτικός μηχανικός ΑΠΘ. Έχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη διοίκηση επιχειρήσεων (MBA) και είναι απόφοιτος του ινστιτούτου ηγεσίας του πανεπιστημίου του Cambridge. Ασχολείται ως σύμβουλος τουριστικός επιχειρήσεων σε θέματα αειφορίας, υγείας και ασφάλειας ενώ έχει παράσχει τις υπηρεσίες του σε περισσότερες από 20 χώρες του πλανήτη. Διαθέτει εμπειρία άνω των 25 ετών.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ &
ΠΟΙΟΤΗΤΑ

ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ,
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ

INSETE

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΔΑ & ΤΕ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΡΔΑ-ΕΚ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

«Το παρόν παραδοτέο μπορεί να περιέχει συνδέσμους προς τρίτους δικτυακούς τόπους («Εξωτερικούς Ιστότοπους») τους οποίους δεν ελέγχει το INSETE, εκτός του συστήματος που χρησιμοποιεί ο ιστότοπος του INSETE. Το INSETE δεν υιοθετεί και δεν ευθύνεται για το περιεχόμενο, τις διαφημίσεις, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες ή οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που βρίσκονται, ή διατίθενται σε, τέτοιους Εξωτερικούς Ιστότοπους. Το ίδιο ισχύει και για τους ιστότοπους που ενδέχεται να περιέχουν συνδέσμους προς τον ιστότοπο INSETE. Οι σύνδεσμοι (σύνδεσμοι) προς ιστότοπους τρίτων δεν αποτελούν συγκατάθεση για το περιεχόμενο τέτοιων ιστότοπων τρίτων. Το INSETE δεν ευθύνεται για τη διαθεσιμότητα αυτών των ιστότοπων ή του περιεχομένου τους.»